ᲬᲔᲚᲘᲬᲐᲓᲘ ᲛᲔᲪᲐᲛᲔᲢᲔ

ᲛᲨᲠᲐᲚᲗᲐ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡ, ᲨᲔᲛᲔᲠᲓᲘᲗ!

ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘ

ᲡᲐᲥ. Კ. Ბ. (Ბ) ᲙᲘᲜᲨ. ᲓᲐ ᲗᲖ. ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲓᲐ ᲡᲐᲥ. ᲪᲙᲘᲡ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

ᲒᲐᲛᲝᲥᲕᲔᲧᲜᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝ: რედაქტორის—14—78, რედ. მოადგილის—88—17, სამდივნისა—10—58, მო. კონტორის—8—31.

ᲝᲠᲨᲐᲑᲐᲗᲘ, 2 ᲝᲥᲢᲝᲛᲑᲔᲠᲘ 1933 წ. № 227 (3783)

F 75/3 161 22

ᲡᲐᲜᲘᲛᲣᲨᲝᲓ ᲒᲐᲛᲝᲕᲘᲧᲔᲜᲝᲗ ᲡᲐᲢᲠᲐᲥᲢᲝᲠᲝ ᲞᲐᲠᲙᲘ

ᲨᲠᲝᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲗᲐᲕᲓᲐᲪᲕᲘᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲛᲘᲡ ᲛᲘᲝᲦᲔᲜᲘᲚᲘᲐ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲘᲡᲐ „ᲩᲐᲠᲐᲥᲢᲝᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ“, ᲠᲝᲛᲚᲘᲪ ᲒᲐᲛᲝᲛᲪᲔᲣᲚᲘᲐ „ᲞᲠᲐᲒᲓᲐᲡ“ ᲒᲣᲜᲘᲜᲬᲘᲜᲓᲔᲚᲘ ᲜᲝᲛᲔᲠᲘᲗ. ᲐᲛ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐᲡ ᲒᲐᲜᲡᲐᲙᲣᲗᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲜᲘᲨᲕᲜᲔᲚᲝᲑᲐ ᲐᲥᲕᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐ ᲙᲝᲚᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲠᲝᲚᲨᲘ. ᲛᲐᲡ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐᲡ ᲒᲐᲜᲡᲐᲙᲣᲗᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲜᲘᲨᲕᲜᲔᲚᲝᲑᲐ ᲐᲥᲕᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐ, ᲙᲝᲚᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲡᲐᲥᲛᲔᲨᲘ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲗᲐ ᲠᲝᲚᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ. ᲐᲛ ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐᲡ ᲒᲐᲜᲡᲐᲙᲣᲗᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲜᲘᲨᲕᲜᲔᲚᲝᲑᲐ ᲐᲥᲕᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲐᲨᲘ. ᲐᲛᲑ. ᲘᲣᲠᲙᲘᲜᲘ, ᲠᲝᲪᲐ ᲛᲐᲜ ᲓᲐᲘᲜᲐᲮᲐ, ᲠᲝᲛ ᲙᲝᲛᲓᲐᲘᲜᲘᲡ ᲐᲒᲠᲔᲒᲐᲢᲘ ᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲘᲡ ᲐᲚᲘᲪᲘᲡᲐᲡ ᲒᲐᲜᲘᲠᲩᲔᲑᲣᲚᲘ ᲘᲧᲝ, ᲝᲗ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲑᲚᲔᲑᲗᲐᲜᲔᲑᲘ ᲠᲝᲛ ᲐᲠᲐᲠᲔᲑᲘᲗᲐᲜ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲠᲐ ᲒᲐᲚᲐᲙᲘᲠᲘᲜᲐ, ᲠᲝᲛ ᲛᲘᲡᲘ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲑᲚᲔᲑᲗᲐᲜ ᲨᲔᲛᲓᲒᲝᲛᲘ ᲝᲠᲛᲝᲒᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲔᲛᲓᲔ ᲘᲧᲝ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲔᲡ ᲐᲮᲚᲝᲛᲝᲓᲒᲝᲛᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲔᲛᲓᲔ ᲘᲧᲝ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲔᲡ ᲐᲮᲚᲝᲛᲝᲓᲒᲝᲛᲘ ᲓᲠᲝᲡ ᲠᲐ ᲒᲐᲚᲐᲙᲘᲠᲘᲜᲐ, ᲠᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲙᲝᲛᲓᲐᲘᲜᲘᲡ ᲐᲒᲠᲔᲒᲐᲢᲘ ᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲘᲡ ᲐᲚᲘᲪᲘᲡᲐᲡ ᲒᲐᲜᲘᲠᲩᲔᲑᲣᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲔᲛᲓᲔ ᲘᲧᲝ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲔᲡ ᲐᲮᲚᲝᲛᲝᲓᲒᲝᲛᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲔᲛᲓᲔ ᲘᲧᲝ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲛᲐᲜ ᲓᲐᲘᲜᲐᲮᲐ, ᲠᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲙᲝᲛᲓᲐᲘᲜᲘᲡ ᲐᲒᲠᲔᲒᲐᲢᲘ ᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲘᲡ ᲐᲚᲘᲪᲘᲡᲐᲡ ᲒᲐᲜᲘᲠᲩᲔᲑᲣᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲔᲛᲓᲔ ᲘᲧᲝ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲔᲡ ᲐᲮᲚᲝᲛᲝᲓᲒᲝᲛᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲬᲘᲜᲔᲛᲓᲔ ᲘᲧᲝ. ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲔᲡ ᲐᲮᲚᲝᲛᲝᲓᲒᲝᲛᲘ ᲓᲠᲝᲡ ᲠᲐ ᲒᲐᲡᲐᲙᲘᲠᲘᲜᲐ, ᲠᲝᲛ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲢᲠᲐᲥᲢᲝᲠᲘᲡᲢᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲛᲐᲜᲓᲐᲚᲘᲠᲔ ᲛᲔᲥᲐᲜᲘᲙᲝᲡᲗᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲮᲡᲝᲕᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲘᲧᲝᲜᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲗᲐ ᲨᲝᲠ

ახალქალაქის რაიონმა დაუყოვნებლივ უნდა გამოასწოროს ჩამორჩენა ლეწვაში

(„კომუნისტის“ სპეციალური კორესპონდენტისაგან)

ახალქალაქის რაიონი მემინდვრეობისა და მეცხოველეობის რაიონს წარმოადგენს. წელს იქ პურეულის ნათესი უდრიდა 24 570 ჰექტარს, ხოლო ბალახეულის — 8400 ჰექტარს.

ახალქალაქის რაიონში (როგორც მთაგორიან ადგილში) მოსავლის აღება დაიწყო იმ დროს, როდესაც აღმოსავლეთ საქართველოს დაბლობ რაიონებში ეს სამუშაო ძირითადად დამთავრებული იყო.

რაიონში მოსავლის აღება გეგმით 1 აგვისტოდან უნდა დაწყებულიყო, ფაქტიურად კი პურეულის დგეგიანებით მომწიფების გამო, აღება დაიწყო აგვისტოს შუა რიცხვებში. 20 სექტემბრისათვის მოსავლის აღება ჯერ კიდევ არ იყო დამთავრებული. 24570 ჰექტარი პურეულის ნათესიდან აღებული იყო 24224 ჰექტ.. გეგმის 98 პროცენტი.

ახალქალაქში არის სამანქანო-სატრაქტორო სადგური, რომელიც რაიონში არსებულ 62 კოლმეურნეობიდან მომსახურეობას უწევს 26 კოლმეურნეობას. როგორც ამ კოლმეურნეობის უმეტეს ნაწილში, ისე დანარჩენ კოლმეურნეობებში და ერთპიროვნულ მეურნეობებში მოსავლის აღება წარმოებდა ხელით. სამანქანო-სატრაქტორო სადგურს აქვს 2 თვითმკვლელი, რომელთაც გეგმით უნდა აეღოთ პურეული 120 ჰექტარზე, ფაქტიურად აღებული იქნა მხოლოდ 50 ჰექტ., სამ.-ხალ. სადგურმა ეს ორი თვითმკვლელი სრული დატვირთვით ვერ გამოიყენა. სადგურმა თავის დროზე ვერ მიიღო ზომები ამ მანქანებზე მომუშავეების მოსამზადებლად.

სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის მომსახურების რაიონში შემავალმა კოლმეურნეობებმა პოლიტგანყოფილების კონკრეტული ხელმძღვანელობით და დახმარებით მოსავლის აღება 15 სექტემბრისათვის დაამთავრეს. აღებული პური მთლიანად დაზვინულია.

კოლმეურნეობებში ბრიგადები მოსავლის აღებას აწარმოებდენ იმ ნაკვეთებზე, რომელზედაც მათ ჩაატარეს თესვა. იქ, სადაც წესიერად და დროზე ჩაატარეს ხვნა-თესვა, მოსავალიც მეტი როდენობისა და უკეთესი ხარისხისა მოიღეს. მაგ., სოფ. ტოტალებს, ალ. ბ. ვარდოანი ტფილისში იმყოფება, რაიმეწვანი ხელმძღვანელობის გარეშეა, იქ არავინ თავის ადგილზე არ არის.

ცხადია, ასეთი „ხელმძღვანელობის“ შედეგად ლეწვა და სხვა კამპანიები მუდამ ჩამორჩენილ იქნება. ამ საქმეს სათანადოდ არც სამანქანო-სატრაქტორო სადგური ხელმძღვანელობს.

სადგურს აქვს შვიდი სალეწი მანქანა, რომლებიც ცდება ტექნიკური მექანიკოსების უყოლობის გამო, სადგურმა თავიდ. დროზე არ იზრუნა კადრების მომზადებაზე, რამაც ლეწვაზე უარყოფითი გავლენა მოახდინა. გარდა ამისა, სადგურს არ ყავს გამსვლელი მექანიკოსები. მაგ., კარაზახის საწარმოო უბანში, მექანიკოსების უყოლობის გამო, 12 და 13 სექტემბერს სალეწები მთელი დღეები გასცდა; სოფ. დილისკარის „წითელი ოქტომბრის“ სახ. კოლმეურნეობაში, რომელიც ერთ-ერთ მძლავრ კოლმეურნეობად ითვლებოდა მთელ რაიონში მუშაობს სამი სალეწი მანქანა; ამათში სალეწი № 3, რომლის მექანიკოსია ხ. ნახადანიანი, მეხუთე დღეა დგას. ცუდი შეკეთებისა და მოუვლელობის გამო ხშირად ზიანდება ამ სალეწის საბჭეებელი. არ მუშაობს ავრეთვე № 3 სალეწი მანქანის ამამუშავებელი ტრაქტორი, რომელსაც მართავს ა. ირისხანი. მოშლილია ამ ტრაქტორის ცილინდრის ბლოკი.

ხსენებულ კოლმეურნეობაში კარგად მუშაობს № 1 და № 2 სალეწი მანქანა. № 1 სალეწ მანქანას, რომლის მექანიკოსად ითვლება ვ. ბროცკი, 23 სამუშაო დღეში გალეწილი აქვს 1244 ცენტნერი პურეული, ხოლო № 2 სალეწს 1195 ცენტნერი.

ამასთანავე უნდა აღინიშნოს, რომ რაიონში სალეწი მანქანები არ მუშაობენ სრული დატვირთვით, მათი მუშაობის დრო დღე-ღამეში არ აღემატება 12—13 საათს სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის დირექცია ამ მდგომარეობას სინათლიდან უყურებს ხსნის.

ლეწვაში ჩამორჩენა უნდა აიხსნას აგრეთვე იმით, რომ სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის მომსახურების რაიონში შემავალ ზოგიერთი კოლმეურნეობა სალეწ მანქანების მოლოდინში დაგვიანებით შეუდგა ცოცხალი გამწევი ძალით ლეწვის ჩატარებას.

მგ., სოფ. დილისკარის „წითელი ოქტომბრის“ სახ. კოლმეურნეობამ სალეწი მანქანებით ლეწვა დაიწყო 24 აგვისტოდან. ხოლო ცოცხალი გამწევი ძალით ლეწვას შეუდგა 12 სექტემბრიდან. მოსავლის აღება მათ 5 სექტემბრისათვის დაამთავრეს.

ამრიგად, მუშაობრუტყვის მეტი წაწილი „სექტემბრიდან 12 სექტემბრამდის დამოუკიდებელი იყო. სწორედ ამას უნდა მიეწეროს ის, რომ ამ კოლმეურნეობას 22 სექტემბრისათვის გაეალეწაგი ჰქონდა აღებული მოსავლის 40 პროცენტზე მეტი.

ასეთსავე მდგომარეობას ჰქონდა ადგილი სხვა კოლმეურნეობებში, მაგრამ ამ საქმეში სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის პოლიტგანყოფილების აქტიურად ჩარევის შემდეგ მუშა-პირუტყვი მაქსიმალურად იქნა გამოყენებული.

ლეწვა გეგმით უნდა დამთავრდეს 1 ოქტომბრისათვის. პოლიტგანყოფილების მიერ უკვე მიღებულია გადამჭრელი ზომები ამ გეგმის დაწესებულ ვადაზე შესასრულებლად. საჭიროა ახალქალაქის რაიმეწვანმა თავი დააწოს უმოქმედობას და ადგილებისადმი პრაქტიკული ხელმძღვანელობის გაწევით უზრუნველყოს ლეწვის დაწესებულ ვადაზე დამთავრება როგორც კოლმეურნეობებში, ისე ერთპიროვნულ მეურნეობათა ხაზით.

ახალქალაქის რაიონს, როგორც ნაციონალურ მინორიტეტთა რაიონს, რომელიც ცენტრს დაშორებულია ერთ-ერთ ადგილ-სამყოფელ ადგილებზე, საქ. მიწსახკომმა და საქტრაქტორცენტრმა მეტი ცოცხალი ხელმძღვანელობა და დახმარება უნდა გაუწიონ.

ლეწვასთან ერთად ხსენებულმა რაიონმა, ღამკვრელი ტემპებით უნდა გააჩაღოს საშემოდგომო თესლის მუშაობა და მიიღოს ყველა ზომები სახელმწიფოსათვის მარცვლეულის ჩაბარების მთლიანად შესრულებისათვის ვადაზე.

ვ. მთვრალაშვილი.

ახალქალაქი, 25 სექტემბერი.

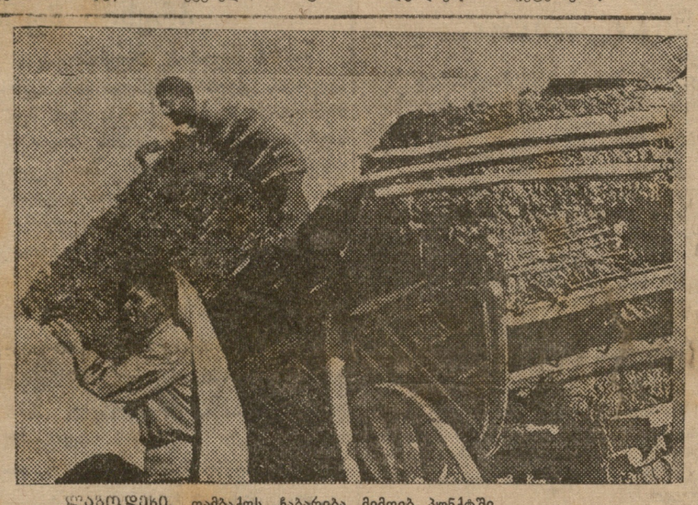

ლაბოდეანი, თამბაქოს ჩაბარება მიმდებ პუნქტში

პრესის მიმოხილვა

ბოლშევიკური ოპერატიულობის გზით

„ბოლშევიკური სიფხიზლისათვის“—ოზურგეთის პოლიტგანყოფილების გაზეთი

სოფ. ექადიის კულაკებმა, მენშევიკური პარტიის ნამსხვრევებმა და სხვა ანტისაბჭოთა ელემენტებმა კარგად იციან, რომ კოლმეურნეობის წინააღმდეგ პირდაპირი, აშკარა ბრძოლა ძნელია და ამიტომ ისინი, „სადაც არა სჯობს, გაცლა სჯობს“ — ტაქტიკის მიხედვით მოქმედებენ. თუ წინათ ეს კონტრ-რევოლუციური ელემენტები თავიანთ ზრახვებს არ მალავდენ, ამჟამად ისინი ყოველმხრივ ცდილობენ ადგილობრივ ორგანიზაციებს და კოლმეურნე გლეხობას თავი „მშრომელად, პატიოსნად“ მოაჩვენონ, კოლმეურნეობაში შეძვრნენ და შიგნით მავნებლური საქმიანობა გაიჩაღონ.

„კოლექტივი? ვენაცვალე კოლექტივს... გაუმარჯოს მთლიან კოლექტივიზაციას! მე მთელ ჩემს ქონებას ვაერთიანებ კოლექტივში“.

განუცხადა კულაკმა ბერიშვილმა სოფ. ექადიის კოლმეურნეობის ხელმძღვანელებს და ვრცელი წერილობითი განცხადებაც წარადგინა კოლმეურნეობაში მიღების შესახებ. კოლმეურნეობის მესვეურებმა დაასკვნეს: ჩვენ ისეთი ყოჩაღები ვართ, რომ კულაკებიც კი „მოვარჯულეთო“ და ბერიშვილიც დაუყოვნებლივ მიიღეს კოლმეურნეობაში.

„პირუტყვის მოვლა კარგად ვიცი. გთხოვთ ჩამბარეთ მე ჩემს მიერ განსაზოგადოებული საქონელი მოსავლელად, შრომა-დღეები დამიწერეთ, მეტს არაფერს გთხოვთო“.

კულაკ ბერიშვილის ეს თხოვნაც უყოყმანოდ შეიწყნარა ექადიის კოლმეურნეობის გამგეობამ, კულაკის მიერ განსაზოგადოებულ ჯოგს კოლმეურნეობის პირუტყვიც მიუმატეს და ის ერთიანად „გამოცდილ“ კულაკს ჩააბარეს „მოსავლელად“.

გადიოდა დრო. კულაკი ბერიშვილი „უცვლიდა“ კოლმეურნეობის პირუტყვს. 1931 წლიდან „კოლმეურნე“ ბერიშვილს სისტემატიურად ეწერებოდა შრომა-დღეები. ხოლო მის განკარგულებაში მოსავლელად მყოფი ჯოგიდან სამი წლის განმავლობაში კოლმეურნეობას არ მიუღია არცერთი კილოგრამი ყველი, კარაქი და რძე.

„როგორი ანგარიშია — ჩურჩულებდენ კოლმეურნეები — ჯოგის შემოსავალი ყოფილ მეპატრონეს მიაქვს, ჩვენ კი მას შრომადღეებს უწერთ. პირდაპირ უკაპონობას, რომ იტყვიან, აგია თუ გინდა“.

ბერიშვილი მარტო არ იყო. ასევე შეაფარა ექადიის კოლმეურნეობას თავი წოსქვილების მეპატრონე კულაკმა იაგორა ქაჯაიამ, რომელსაც კოლმეურნეობაში შესვლის შემდეგ მინდი სრულიად არ გადაუხდია, ხოლო „განსაზოგადოებული“ წოსქვილის მთელი შემოსავალი თითონ მიქონდა.

„მე კერძო მეეტლე ვარ — მიძარცავ კოლმეურნეობის გამგეობის თავრეს მეეტლე ს. შანიძემ— **ვერ გადვიხადე ჩემზე შეწერილი გადასახადი. გთხოვთ მიმიღოთ კოლმურნეობის წევრად, ვაერთიანებ ეტლს და მთელ მის შემოსავალს“.**

— **მიღებული იქნას,** — დაადგინა გამგეობამ და ამ დღიდან მეეტლე შანიძეს გადასახადის ანგარიშში არ შეუტანია არც ერთი კაპეიკი. მართალია ის კოლმეურნეობაში „განსაზოგადოებული“ ეტლს ამუშავებდა, მაგრამ მის მიერ აღებული ფული არც ერთხელ არ უნახავს კოლმეურნეობის სალაროს.

ასეთი ფაქტებია ოზურგეთის რაიონის ზოგიერთ სხვა კოლმეურნეობაშიც. აქაოდ კულაკურ კონტრრევოლუციურმა ელემენტებმა არა თუ მოახერხეს კოლმეურნეობაში შეძრომა, არამედ თამამად გააჩაღეს იქ მავნებლური მუშაობა და კოლმეურნეობა თავიანთ საწყველ-ფურად გაიხადეს.

აღსანიშნავია, რომ ვერაფერს ამას ვერ ამჩნევდა ვერც საკოლმეურნეო პარტუჯრედი, ვერც რაიონული გაზეთი „ლენინის დროშა“-სათვის.

მაგრამ მოვიდა პოლიტგანყოფილება. დაირღვა მყუდროება. პოლიტგანყოფილების გაზეთმა „ბოლშევიკური სიფხიზლისათვის“ — ბოლშევიკურად და ფხიზლად წაავლო ხელი კოლმეურნეობაში მოკალათებულ ყულაკებს, შავრაზმელებს, ყოფილ მენშევიკებს და შეუდგა მათ გაძევებას კოლმეურნეობიდან. ამ პატარა გაზეთის აქტიური დახმარებით ოზურგეთის პოლიტგანყოფილება ნაყოფიერად სწმენდს რაიონის კოლმეურნეობებს უცხო ელემენტებისაგან.

„ბოლშევიკური კოლმეურნეობისათვის“ დამსახურება სხვათა შორის ის არის, რომ იგი უცხო ელემენტებისაგან კოლმეურნეობის გასაწმენდად იბრძვის არა „ზოგადად“, არამედ **კონკრეტულად.** გაზეთში მოთავსებული შენიშვნა საშუალებას გაძლევთ **ნამდვილად გაიგოთ, სად მიმამყარა კლასობრივი მტერი, მისი-აგენტი, ვინ არიან ისინი, რითი გამოიხატება მათი მავნებლობა, ვისი საშუალებით ახერხებენ უცხო ელემენტები კოლმეურნეობაში მოკალათებას** და სხვა.

***

ოზურგეთი ჩაის ძირითადი რაიონია საქართველოში. ჩაის პლანტაციების მთელი რაოდენობის დაახლოებით 22 პროც. მეტი მოდის ოზურგეთის რაიონზე. სწორედ ამიტომ პოლიტგანყოფილების გაზეთმა მთავარ ამოცანად დაისახა

„საბჭოთა კავშირის ჩაის დამოუკიდებლობისათვის, ჩაის მაღალი მოსავლისა და ხარისხისათვის, ჩაის თვითეულ ბუჩქზე მზრუნველობისათვის აქტიური ბრძოლა“.

გაზეთი განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს ჩაის მოსავლიანობის გადიდებას, აბამს ამ საქმეში თვით კოლმეურნეთა მასებს და ფართოდ იყენებს ძველი კოლმეურნეების გამოცდილებას. გაზეთი **ცალკე კოლმეურნეობის და ბრიგადის მაგალითზე უჩვენებს,** თუ როგორ შეიძლება ჩაის მოსავლიანობის გადიდება წესიერი მოვლით და აგროტექნიკურ ღონისძიებათა გატარებით.

მოვეუსმინოთ სოფ. გურიანთის კოლმეურნეობის ბრიგადირს **ე. ზაქარიაძეს:**

„გასულ წელს ქასრა (სარეველა ბალახია. **რედ.**) მოდებულ ჩაის პლანტაციებში საქონლის ახალი ნაკელი შევიტანე და ჩავთოხნე ნიადაგში. ნაკელის შეტანისა და ჩათოხნის რამოდენიმე დღის შემდეგ ქასრა გაყვითლდა, გახმა და მთლიანად განადგურდა. ამ ღონისძიების გატარებით წელს აღნიშნული ფართობიდან მივიღე ჩაის მწვანე ფოთლის **სამჯერ მეტი მოსავალი“.**

სარეველა ბალახის წინააღმდეგ სისტემატიური ბრძოლის, ნიადაგის განოყიერების და პლანტაციების მოვლის შედეგად გურიანთის კოლმეურნეობამ დიდ წარმატებებს მიაღწია.

„ჩაის ფართობზე, **რომელზედაც 1931 წელს მოიკრიფა 300 კილოგრამი ჩაის ფოთოლი, ქასრას წინააღმდეგ ჩატარებული ბრძოლის შემდეგ მოსავალი გაიზარდა 650 კილოგრამამდე. ხოლო მომდინარე წელს ამავე ფართობზე აღებულ იქნა 800 კილოგრამზე მეტი ჩაის მწვანე ფოთოლი“.**

გახსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ის ნაყოფიერი მუშაობა, რომელსაც გაზეთი „ბოლშევიკური სიფხიზლისათვის“ **ძველ კოლმეურნეთა** გამოცდილების გამოყენების დარგში ატარებს. გაზეთმა იცის რომ,

„**კოლმეურნე, რომელსაც ათეული წლების განმავლობაში უმუშავნია სოფლის მეურნეობაში, კარგად იცნობს მოსავლიანობის გადიდების კონკრეტულ ღონისძიებებს“.**

ამიტომაა, რომ გაზეთი გულდასმით აგროვებს გამოცდილ კოლმეურნეთა წინადადებებს, აკრნობს მათ ყველა კოლმეურნეს და იბრძვის ცხოვრებაში ამ წინადადებათა გატარებისათვის.

***

„ბ. კ.“ მუშაობას ზოგიერთი **ნაკლიც აქვს.** უპირველესად ყოველსა აღსანიშნავია **დიდი და ზოგადი ხასიათის წერილების სიუხვე.**

გაზეთის სამ ნომერში, რომელიც გამოვიდა ათ სექტემბრამდე, მოთავსებულია სულ 30-მდე წერილი. განსაკუთრებით დიდია მეთაური წერილები. ასე, მაგალითად, გაზეთის პირველ გვერდზე კორპუსით ეტევა სულ 240 სტრიქონი, გაზეთის მეორე ნომრის პირველი გვერდის ორი მესამედი კი უჭირავს მეთაურ წერილს საკოლმეურნეო უჯრედების მუშაობაზე. ეს მეთაური 180 სტრიქონს შეიცავს.

გაზეთის მეორე ნომრის მეორე გვერდი უჭირავს ორ დიდ წერილს, ხოლო მესამე გვერდზე მთლიანად მარტო ერთი წერილია. მესამე ნომრის პირველი გვერდი უჭირავს ორ დიდ მასალას. ასევეა ამავე ნომრის მეორე გვერდზე და სხვ.

ცხადია, ასეთი დიდი წერილები, ისიც ზოგჯერ ზოგადი ხასიათისა, ინტერესს უკარგავს გაზეთის მკითხველის თვალში, აფრთხობს მასობრივ მკითხველს. მოკლე, ცოცხალი და ოპერატიული მასალები, — აი რა არის საჭირო.

მეორე მნიშვნელოვანი ნაკლი, რომელიც სასწრაფოდ უნდა გამოასწოროს „ბ. კ.“ ეს ისაა, რომ **გაზეთში ძალიან მკრთალად და ზოგიერთ ნომრებში თითქმის სრულიად არ ჩანან კოლმეურნე კორესპოდენტები.** ჩვენ გულდასმით გადავთვალიერეთ გაზეთში მოთავსებული მთელი მასალა (ათ სექტემბრამდე) და ამ მასალებში ვერ ვნახეთ ვერც ისეთი, რომელიც კოლმეურნეს ეკუთვნოდეს. წერილების ავტორები უმთავრესად არიან რაიონის პასუხისმგებელი მუშაკები და „ოფიციალური“ კორესპოდენტები.

ეს ნაკლი გაზეთმა დაუყოვნებლივ უნდა გამოასწოროს. **გაზეთი მეჩდროდ უნდა დაუკავშიროდეს კოლმეურნე მასებს, გააძლიეროს მათი წერილების ბეჭვდა, მოაწყოს ცხოველი გამოხმაურება კოლმეურნეთა წერილებზე და მიიღოს ყველა ზომები, რათა კოლმეურნეების არც ერთი შენიშვნა არ დარჩეს უშედეგოდ.**

კოლმეურნე მასებთან მხოლოდ ყოველდღიური ცოცხალი კავშირით და მათდამი ამხანაგური დამოკიდებულებით გაზეთის მუშაობაში ამ მასების ჩაბმით, კოლმეურნეთა წერილების სისტემატიურად მოთავსებით შეიძლება პოლიტგანყოფილებათა გაზეთების გავლენისა და ავტორიტეტის სათანადოდ ამაღლება, მათი მუშაობის დაყენება ბოლშევიკური ოპერატიულობის ლიანდაგზე.

მოსკოვი

(ტელეგრაფით საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

საქონლის ფონდების გამო უოფა ამიერ - კავკასიისათვის მე-4 კვარტალში

მოსკოვი, 1 ოქტომბერი. საბჭოთა კავშირის მომარაგების სახალხო კომისარიატმა დაამტკიცა 12 დაგეგმილი საქონლის ფონდები მეოთხე კვარტალში ამიერ - კავკასიისათვის; სოფელი მიიღებს 43 მილიონი მანეთის საქონელს, ქალაქი მტკიცე ფასებში 17 მილიონი მანეთისას. ხოლო კომერციული ფასებში 8 მილიონისას. სამრეწველო საქონლის გამოყოფა ბამბის, თამბაქოს და ჩაის დამზადებათა სტიმულირებისათვის ენდობა რწმუნებულებს ადგილებზე. ბამბის დამზადების სტიმულირებისათვის მეოთხე კვარტალში გადაიდგება 2.590 ტონა შაქარ ... ტონა ... საშვილოს ზეთი. ჩაის მეურნეებისათვის 100 ტონა შაქარი და მეთამბაქოეებისათვის 84 ტონა შაქარი.

კლასების შესახებ საბჭოთა კავშირში*)

სოციალიზმი არის კლასების მოსპობა. მაგრამ მშვიდობიანი განვითარების წესით, კლასების მოსპობისათვის უბრძოლველად შეუძლებელია უკლასო საზოგადოების აშენება.

კაპიტალიზმიდან სოციალიზმისაკენ გარდამავალ პერიოდში კიდევ განაგრძობს არსებობას საზოგადოების დაყოფა კლასებად.

ლენინი სწერდა:

„კლასები დარჩნენ და დარჩებიან პროლეტარიატის დიქტატურის ეპოქის განმავლობაში... კლასები დარჩნენ, მაგრამ თვითეულმა მათგანმა შეიცვალა სახე პროლეტარიატის დიქტატურის ეპოქაში; შეიცვალა მათი ურთიერთდამოკიდებულებაც. კლასობრივი ბრძოლა არ ქრება პროლეტარიატის დიქტატურის დროს, იგი მხოლოდ სხვა ფორმებს ღებულობსო“ (ლენინი, ტ. მე-24, გვ. 513, მე-2 გამოც.).

პროლეტარიატის, მისი ლენინური პარტიის პოლიტიკა გარდამავალ პერიოდში მიმართულია პროლეტარული დიქტატურის საბოლოო მიზნის განხორციელების — კლასების მოსპობისაკენ, თვით კლასების არსებობის საფუძვლების მოსპობისაკენ.

კლასების მოსპობისაკენ პროლეტარიატი მიმართავს კაპიტალიზმის და მისი ნაშთების წინააღმდეგ უალრესად შეუპოვარი, გაფფრებული კლასობრივი ბრძოლის გზით.

„პროლეტარიატის დიქტატურა არ არის კლასობრივი ბრძოლის დამთავრება, არამედ იგი არის მისი განგრძობა ახალ ფორმებში. პროლეტარიატის დიქტატურა არის კლასობრივი ბრძოლა პროლეტარიატსა, რომელმაც გაიმარჯვა და ხელში აიღო პოლიტიკური ძალაუფლება, დამარცხებულ, განადგურებულ, მაგრამ არმოსპობილი ბურჟუაზიის წინააღმდეგ, რომელსაც არ შეუწყვეტია წინააღმდეგობა და განაგრძობს კიდევ გაძლიერებულ წინააღმდეგობას“. (იქვე, გვ. 311).

პროლეტარიატის ამ კლასობრივ ბრძოლას, რომელიც ხორციელდება ლენინური პარტიის ხელმძღვანელობით, სხვადასხვა ეტაპში; დამახასიათებელი თვისებები აქვს. ცხადია, კლასების თანაფარდობა და კლასობრივი ბრძოლა საბჭოთა კავშირში, მაგალითად, ახალ ეკონომიურ პოლიტიკაზე გადასვლის დროს საგრძნობლად განსხვავდებოდა მიმდინარე წელს კლასების თანაფარდობისა, და კლასობრივი ბრძოლისაგან. პროლეტარიატის დიქტატურის ეპოქა არის სოციალისტური რევოლუციის ეპოქა, კლასების თანაფარდობისა და კლასობრივ სტრუქტურაში რადიკალური რევოლუციური ძვრების ეპოქა, იმ რევოლუციური ძვრებისა, რომლებსაც ახორციელებს პროლეტარიატის დიქტატურა, ვიდრე კლასების სრულიად მოსპობამდე.

ამიტომ საბჭოთა კავშირში კლასების თანაფარდობის განსაზღვრის დროს საჭიროა მხედველობაში მივიღოთ, ჯერერთი, კლასობრივი სტრუქტურის რადიკალურად შეცვლა პოლეტარიატის დიქტატურის პირობებში, კაპიტალიზმის კლასობრივ სტრუქტურასთან შედარებით და მეორე—ის, რომ კლასების თანაფარდობა პროლეტარული დიქტატურის პერიოდში იცვლება სოციალისტური რევოლუციის სხვადასხვა ეტაპებზე.

რა კლასები არსებობენ პროლეტარული დიქტატურის პირობებში? 1919 წელს დაწერილ წერილში „ეკონომიკა და პოლიტიკა პროლეტარიატის დიქტატურის ეპოქაში“, ლენინი ჩამოთვლის შემდეგ „ძირითად ძალებს“ ანუ კლასებს, რომლებიც არსებობენ სოციალიზმისაკენ გადასვლის პერიოდში: „ბურჟუაზია, წვრილი ბურჟუაზია (განსაკუთრებით გლეხობა), პროლეტარიატი“. (ლენინი, ტ. მე-24, გვ. 508, მე-2 გამოც.).

ასეთია ის სამი კლასი, რომლებიც გარდამავალ პერიოდში სხვადასხვაგარიად გაიკვლიან კლასების მოსპობის გზას. ლენინის მიერ დასახელებული კლასებიდან პირველი არის კაპიტალისტია კლასი, რომელიც საბჭოთა კავშირში პროლეტარული რევოლუციის ახლანდელ ეტაპზე საბოლოოდ ისპობა თავისი უკანასკნელი რაზმის — კულაკობის სახით; მეორეა — წვრილი გლეხობა, რომლის გადაკეთებაც ხდება პროლეტარიატის ხელმძღვანელობით, სოფლის მეურნეობის სოციალისტური გარდაქმნის დროს. მესამეა—პროლეტარიატი, რომელიც აშენებს რა, უკლასო სოციალისტურ საზოგადოებას, ახდენს რა გლეხობის გარდაქმნას და ბურჟუაზიის ლიკვიდაციას, იმავე დროს ხელახლა აღზრდის თავის თავს.

გარდამავალი პერიოდის ყოველ ეტაპზე კლასების ანალიზის გამოსავალ წერტილად ჩვენ უნდა მივიჩიოთ გარდამავალ პერიოდში კლასების თანაფარდობის ლენინური ანალიზი, რომელიც მოგვცა მან 1919 წელს; ამასთან ერთად, თვალყური უნდა ვადევნოთ, თუ რა ცვლილებები მეიტანა სოციალისტური რევოლუციის შემდგომმა მსვლელობამ თვითეულ ამ კლასში, და მათ ურთიერთობაში.

***

1929 წელს საბჭოთა კავშირის ეკონომიკის განვითარებაში მოხდა „უდიდესი ისტორიული გარდატეხა“.

პარტიის მე-16 ყრილობას 1930 წლის ზაფხულში უკვე შეეძლო აღინიშნა საბჭოთა კავშირის შესვლა სოციალიზმის პერიოდში. საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის და ცენტრ. საკონტროლო კომისიის 1933 წლის იანვრის პლენუმმა, შეაჯამა რა პირველი ხუთწლედის შედეგები, აღნიშნა: საბჭოთა კავშირი გადაიქცა მოწინავე ინდუსტრიალურ ქვეყნად, უკვე აშენებულია სოციალისტური ეკონომიკის საძირკველი, გადაიჭრა კითხვა „ვინ ვის“ ქალაქადაც და სოფლადაც, საბოლოოდ გაიმარჯვა საკოლმეურნეო წყობილებამ სოფელში და კაპიტალისტური ელემენტები განდევნილი არიან სახალხო მეურნეობიდანო.

რას ნიშნავს ეს იმ სამი კლასის დახასიათების მიმართ, რომლებზედაც ლაპარაკობდა ლენინი 1919 წელს?

როგორ ხელმძღვანელობს გაბატონებული კლასი, პროლეტარიატი, მთელ სოციალისტურ მშენებლობას, ჩვენს ქვეყანაზე? იგი ქმნის მსოფლიოში პირველ, ახალ, უკლასო საზოგადოებას. ხელმძღვანელობას უწევს ბრძოლას კაპიტალისტური ელემენტების ლიკვიდაციისა და წვრილი გლეხური მეურნეობის სოციალისტურად გარდაქმნისათვის. საბჭოთა კავშირი თავისი კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით, ლენინის და სტალინის დროშით აწარმოებს გაშლილ სოციალისტურ შეტევას. ქმნის რა პარტიის ხელმძღვანელობით კომუნისტურ საზოგადოებას, პროლეტარიატი იმავე დროს მთელი თავისი მასით თავითონაც დაუფლავად მიიწევს უფრო და უფრო მაღლა პოლიტიკური და კულტურული ზრდის საფეხურებზე. პროლეტარიატის ახალი ფენების სოციალისტურად აღზრდა — პროლეტარული დიქტატურის ერთ-ერთი ეტაპი შენელოვანესი ამოცანაა. სამუშაო დღეების გამცდენებთან ბრძოლით, შრომის დისციპლინის განმტკიცებით, სოცშეჯიბრების და ღამკვრელობის გაშლით — პროლეტარიატმა დიდ წარმატებებს მიაღწია, როგორც თავის წრესა, ისე მშრომელთა მთელ მასაში შრომის სოციალისტური დისციპლინის დანერგვისათვის ბრძოლის მხრით.

ჩამორჩენილი მრეწველობიდან ჩვენი მრეწველობის მძლავრ მოწინავე მრეწველობად გადაქცევის საფუძველზე, პროლეტარიატის რიცხვი ერთი-ორად და სამად გაიზარდა, ხოლო სოციალისტურ საწარმოო ურთიერთობათა საფუძველზე, იგი შეიცვალა ხარისხობრივადაც, დაეუფლა შრომის სოციალისტურ ფორმებს. სოციალისტურმა შეჯიბრებამ, და დამკვრელობამ მტკიცედ მოიკიდა ფეხი მის შრომის გარემოში.

სულ უფრო და უფრო იზრდება პროლეტარიატის კულტურული დონე. პროლეტარიატი ზედიზედ ეუფლება ბურჟუაზიული საზოგადოების კულტურული მემკვიდრეობის საუნჯეებს, სჯედ რა ფორმით პროლეტარულს, შინაარსით სოციალისტურ ახალ კულტურას, ამასთან იგი წარმოადგენს ჭეშმარიტ ადამიანურ ... კულტურული რევოლუციის მატარებელს საბჭოთა კავშირში.

რა ცვლილებები მოხდა სოფლად ამ სამი წლის განმავლობაში? ოქტომბრის რევოლუციამდე გლეხთა მოსახლეობის 60 პროცენტი მაინც ეკუთვნოდა ღარიბთა ფენას; ოთხი წლის წინათ „სოფელში თვითეულ 100 კომლზე მოდიოდა 4—5 კულაკური კომლი, 8 ან 10 შეძლებული კომლი, 45—50 საშუალო კომლი და 35 ღარიბი კომლი“. (სტალინი).

სოფლის სოციალისტურად გარდაქმნა, საბჭოთა მეურნეობების შექმნის და განმტკიცების, საკოლმეურნეო მშენებლობის განვითარების საფუძველზე, — ამ ღარიბებისათვის ამას ნიშნავს, რომ 20 მილიონმა გლეხთა მოსახლეობამ მაინც, 20 მილიონ ღარიბ გლეხმა მაინც თავი დააღწია სიღატაკეს და განადგურებას, თავი დააღწია კულაკურ კაბალას და კოლმეურნეობათა მეოხებით გადაიქცა შეძლებულ ხალხად... მაგრამ ეს მხოლოდ ჩვენი პირველი ნაბიჯია... რომ წავიდეთ წინ და საბოლოოდ განვამტკიცოთ კოლმეურნეობები, ჩვენ უნდა გადავდგათ მეორე ნაბიჯი... რათა კიდევ უფრო ავამაღლოთ კოლმეურნეები და ყოფილი საშუალო გლეხები... გადავეკიოთ ყველა კოლმეურნე შეძლებულებად“. (სტალინი).

ამჟამად „ჩვენ ძირითადად უკვე დავამთავრეთ საბჭოთა კავშირის ძირითადი რაიონების კოლექტივიზაცია. გლეხთა დიდი უმრავლესობის შეგნებაში კოლმეურნეობანი გადაიქცნენ მეურნეობის ყველაზე უფრო მისაღებ ფორმად... კოლმეურნეობანი განმტკიცდენ და საბოლოოდ დაიზშო გზა ძველი ეროპიროვნულ მეურნეობისაკენ. ახლა ამოცანა ისაა, რომ განვამტკიცოთ კოლმეურნეობანი ორგანიზაციულად, განვდევნოთ იქიდან მავნებლური ელემენტები, შევარჩიოთ კოლმეურნეობებისათვის ნამდვილი შემოწმებული ბოლშევიკური კადრები და გადავაქციოთ ყველა კოლმეურნეობა ნამდვილ ბოლშევიკურ კოლმეურნეობებად“ (სტალინი). ახლა ყველაფერი ეს ახლებურად ახასიათებს მშრომელი გლეხობის კლასს.

სანამ ზემოხსენებულ ცვლილებებს, დავახასიათებდეთ, საჭიროა მოკლედ შევჩერდეთ მშრომელი გლეხობის დახასიათებაზე ახალი ეკონომიური პოლიტიკის პირველ წლებში.

მშრომელ გლეხობას პროლეტარული დიქტატურის პირობებში უჭირავს კაპიტალისტთა კლასებისაგან განსხვავებული მდგომარეობა. თუ „კულაკთა კლასი“ შეურიგებელ მტრულ განწყობილებაშია პროლეტარიატთან, თუ ბოლოსდაბოლოს ხდება ამ კლასის ლიკვიდაცია, მაშინ მშრომელი გლეხობა წარმოადგენს პროლეტარიატის მოკავშირეს, რომელთანაც მას საერთო ინტერესები აქვს; „ამ კლასის მიმართ, ან ამ საზოგადოებრივი ელემენტების მიმართ პროლეტარიატის ამოცანა ისაა, რომ ხელმძღვანელობა გაუწიოს და ბრძოლა აწარმოოს მასზე გავლენისათვის“. (ლენინი). ამ ხელმძღვანელობის და კავშირის შედეგს წარმოადგენს მშრომელი გლეხობის სოციალისტური გარდაქმნა.

ლენინის და სტალინის ზემომოყვანილი დებულებანი იმასაც ნიშნავენ, რომ გარდამავალ პერიოდში ერთი მხრით პროლეტარიატის და მშრომელი გლეხობის, მეორე მხრით კაპიტალისტების სხვადასხვა როლიდან გამომდინარეობს, რომ პროლეტარიატი და მისი მოკავშირე — მშრომელი გლეხობა წარმოადგენენ გარდამავალი პერიოდის ორ ძირითად კლასს. კაპიტალისტების მიკუთვნება გარდამავალი საზოგადოების ძირითად კლასებისათვის იმას ნიშნავს, რომ ზედმეტად შეაფასო კაპიტალისტების შეზღუდული როლი, მხედველობიდან გაუშვა პროლეტარიატის „მბრძანებელი მწვერვალების“ როლი, ვერ გაიგო პროლეტარიატის დიქტატურის დიდა - აზრი. ... სტალინი არაერთხელ აღნიშნავდა, „ამჟამად პროლეტარიატი და გლეხობა შეადგენენ ჩვენი საზოგადოების ორ ძირითად კლასსო“. გარდამავალი პერიოდის ორი ძირითადი კლასის — პროლეტარიატის და მშრომელი გლეხობის ეს კავშირი — სოციალიზმის ასაშენებლად, კლასების მოსასპობად პროლეტარიატის დიქტატურის არსებით ნიშანს წარმოადგენს. პარტია გამომდინარეობს იქიდან, რომ პროლეტარიატის და მშრომელი გლეხობის ურთიერთობისათვის გადაწყვეტს და ძირითადს წარმოადგენს დაკავშირების, კავშირის ურთიერთობა, რომელშიაც ხელმძღვანელი როლი პროლეტარიატს ეკუთვნის.

„

ქარხანა, რომელსაც ცუდათ ხელმძღვანელობენ

(საჩილაო, აბაშის რაიონი, ჩვენი სპეციალური კორესპონდენტისაგან)

საჩილაოს ხე-ტყის ქარხანა მდებარეობს მდ. ცხენის - წყალის მარჯვენა ნაპირზე სოფ. მარანში, (აბაშის რაიონი) რკ. გზიდან 1 კილომეტრის დაშორებით.

ეს ქარხანა ამუშავებს უმთავრესად სვანეთის ტყეებიდან მდ. ცხენის წყალით ჩამოცურებულ ხეტყეს. ქარხანაში დადგმულია 5 ჩარჩო - ხერხი. მორების ფიცრებად დახერვის გარდა აქ მზადდება ყუთების მასალა; მოწყობილია აგრეთვე სადურგლო სახელოსნო.

გეგმების შესრულების მხრივ საჩილაოს ქარხანა წელს ძალიან ჩამორჩენილია სახერხ საამქროს შესრულებული აქვს მიმდინარე წლის პირველი ნახევრის გეგმის მხოლოდ 40,9 პროც., ყუთების დამამზადებელ საამქროს — 39 პროც. და ფართო მოხმარების საგნების (ავეჯის) საამქროს — 48 პროც.

რამ გამოიწვია ასეთი ჩამორჩენა?

ამ კითხვაზე სწორ პასუხს გვაძლევს ქარხნის ძველი დამკვერელი მხერხავი მუშა ამხ. **კოსტა გუგუშვილი**, რომელიც 15 წელიწადია გაწიწყვეტილივ მუშაობს ამ ქარხანაში და უყვარს თავისი წარმოება.

— ხელმძღვანელობა რომ ხეირიანი ყოფილიყო, ჩამორჩენას არ ექნებოდა ადგილი.

საჭიროა ქარხანა იმყოფება ა. ჯ. რკ. გზის დირექციის სატყეო სამართველოს განკარგულებაში. რამოდენიმე წლის წინად ქარხანა თვითონ განაგებდა ხე-ტყის დამზადებას სვანეთში და ჩამოცურებასაც. მაშინ, ქარხანამ მტკიცედ იცოდა რამდენი აქვს ხე-ტყე მოჭრილი სვანეთში, როდის რამდენი იქნება ჩამოცურებული და ამის მიხედვით აშენებდა თავის სამუშაო გეგმას.

ეხლა მდგომარეობა შეცვლილია ხე-ტყის მოჭრა - დამზადება გამოყოფილია ცალკე წარმოებად, ჩამოცურება კიდევ ცალკე და ყველა ესენი უშუალოდ ემორჩილებიან რკ. გზ. დირექციის სატყეო სამართველოს.

უნდა ითქვას რომ რკ. გზ. სატყეო სამმართველო სათანადო ხელმძღვანელობას და დახმარებას ვერ უწევს ვერც ერთ ამ წარმოებას. ხე-ტყის მოჭრა - ჩამოცურებაზე მომუშავე კოლმეურნეები და ერთპიროვნული გლეხები დროზე ვერ ღებულობენ ხელფასს და სამრეწველო საქონელს. ამის გამო იძულებული არიან სხვა სამუშაოზე წავიდნენ.

სამმართველო კი, იმის ნაცვლად, რომ ეს მდგომარეობა ძირიანად გამოასწოროს, საეჭვო ცნობებზე აშენებს გეგმებს და შემდეგ ამ გეგმის „ჭრა-კერვაში“ კარგავს დროს.

გასული წლის დეკემბრის დასლევს სატყეო სამმართველო (სამმართველოს უფროსია ამხ. **ლიბერი**) საჭიროა ქარხანას უგზაოს მობრაგების გეგმას, რომლის მიხედვითაც 1933 წლის განმავლობაში ქარხანამ უნდა მიიღოს და გადაამუშაოს 75.530 კუბომეტრი მასალა. თებერვლის დაძდეგს ქარხანას მოდის უკვე ახალი გეგმა. სამართველო ატყობინებს ქარხანას, რომ იგი 1933 წელს მიიღებს არა 75.530, არამედ მხოლოდ 55.700 კუბ. მეტრ მასალას.

წლის პირველ ნახევარში ქარხანამ ფაქტიურად მიიღო სულ 4.589 კუბომეტრი მასალა, ამ პერიოდში მისაღებათ გათვალისწინებული რაოდენობის დაახლოებითი 22 პროც. გასული წლის მაისისათვის დაპირებული მასალა ცაგერიდან ქარხანამდე მხოლოდ მიმდინარე წლის ივლისში იქნა ჩამოცურებული.

სატყეო სამმართველო და მისი უფროსი ამხ. **ლიბერი** ისევ განაგრძობენ გეგმების ილიუზიებზე აგებას. ცაგერის რაიონში, სამმართველოს ცნობით, უკვე მოჭრილი და დასაცურებლად გამზადებულია 25.000 კუბომეტრი ხე-ტყე. ამხ. ლიბერი რიხიანად აცხადებს, რომ ეს მასალა ქარხანამდე დეკემბრის დამლევისთვის იქნება ჩამოცურებული. ძველი მუშები კი, რომლებმაც პრაქტიკულად იციან ჩამოცურების საქმე, ამბობენ, რომ შემოდგომაზე, როცა წყალი დაკლებულია, ხე-ტყის ჩამოცურება ვერ მოხერხდება.

მომარაგების ასეთი არარეალური გეგმების შედეგად საჭილაოს ქარხანა უმოქმედოთ იდგა გასული წლის მთელი მესამე და მეოთხე კვარტალში, მიმდინარე წლის იანვარში, თებერვალში, აპრილში; მაისში და ივნისის პირველ ნახევარში

ბოლოს სამმართველომ წარმოების შემცირების მიზნით წინადადება მისცა საჭილაოს ქარხანას ცალკებად შტატში გადაეყვანა ქარხნის ძველი - გამოცდილი მუშები (ეს განკარგულება არ შეხებია მემანქანეებს, მხერხავებს) ასეც მოხდა; ცალკებად შტატში გადაიყვანეს 114 მუშა (ბევრი მათგანი ქარხანაში 10 — 15 წელიწადი მუშაობდა), რომლებიც ალარ დაეყრდვნენ; სამუშაოს და სხვა წარმოებებში მოეწყვენენ.

შემდეგ მდგომარეობა ისევ შეიცვალა. ქარხანას ახლა დაკალებული აქვს საექსპორტო მასალის დამზადება; პარტიის და მთავრობის დახმარებით გამონახულია ხე-ტყის მასალა (ქარხნის განკარგულებაშია ამყამად 15.000-მდე კუბ. მეტრი ხეტყე და კიდევ მიიღებს 3—4 ათას კუბ. მეტრს) და ქარხანას წინადადება აქვს მიცემული გადაავიდეს სავცვლიან მუშაობაზე. პარტიის რაიონული კომიტეტი, ქარხნის ხელმძღვანელობა და სხვა ორგანიზაციები იძულებული არიან ეძებონ ახალი მუშები ქარხნისათვის.

ორიოდე სიტყვა გეგმების შესახებ; საჭიროა ქარხნის მუშები; გეგმას არ იცნობენ. ქარხნის სამკუთხედს მუშების საერთო კრებაზე დაუმუშავებია მხოლოდ გასული წლის დეკემბერში შედგენილი 1933 წლის საწარმოო გეგმა. სამმართველოს მიერ შემდეგ გეგმებში შეტანილი ცვლილებები მუშების საერთო კრებებზე დამუშავებული არ არის;

ამჟამად საჭილაოს ქარხანაში მუშაობს ყოველდღიურად 210—230 კაცი. მუშობა სწარმოებს ორ ცვლად. ოქტომბრის პირველ დღეებში შემოღებული იქნება სამ ცვლიანი მუშაობა.

წლის დამლევამდე ქარხანამ უნდა გადაამუშაოს 24 ათასი კუბომეტრი ხე-ტყე და თავის პროდუქციიდან საექსპორტოდ დაამზადოს 4125 კუბომეტრი. უნდა აღინიშნოს, რომ სვანეთიდან უკანასკნელად მიღებული ბოძები 1930 წელშია მოჭრილი. მათი ჩამოცურება წელიწადზე მეტს დაგვიანდა. მთელი ეს დრო მორები წყალში ეყარა და, იმდენათ დაზიანებულია, რომ, თუ ნორმალურ პირობებში ამ მორების პირველი ხარისხის მასალა 20—25 პროც. უნდა მიეცა, ახლა 15—17 პროცენტზე მეტს არ იძლევა.

ქარხანაში არ არის გატარებული სანარდო სისტემა. თვითეული სახის სამუშაოზე დაწესებულია დღიური ხელფასი და ადგილი აქვს გათანაბრებას. ადგილობრივი სამკუთხედი თავს იმით იმართლებს, რომ ქარხანაში ერთი და იგივე მუშა ბევრ სხვადასხვა სახის სამუშაოს ასრულებს და ამის გამო ძნელია სანარდო სისტემის გატარებაო.

ასეთი არგუმენტი ყოვლად მიუღებელია. არ არსებობს ისეთი დარგი, სადაც არ შეიძლებოდეს სანარდო სისტემის გატარება. საჭილაოს ქარხნის სამკუთხედს არც ერთ სახის სამუშაოზე არა აქვს გამომუშავების ნორმები, არ არის გაშლილი შრომის სოციალისტური ფორმები; — სოცშეჯიბრება, დამკვრელობა; მიმდინარე წლის განმავლობაში არ დაუჯილდოვებიათ არც ერთი მოწინავე დამკვრელი მუშა; მოუგვარებელია აღრიცხვა, რის გამოც ძნელია ნამდვილი დამკვრელი მუშის მიერ მიღებული მაჩვენებლების ზუსტად განსაზღვრა.

სისუფთავისა და წესრიგს ქარხანაში უსათუოდ დიდი მნიშვნელობა აქვს, შრომის ნაყოფიერების გაზრდისათვის საჭიროა ქარხანაში ეს საკითხი უკანასკნელ დროამდე (25 სექტემბრამდე) შივიწყებული იყო. სახერხ - დაზგებთან და შიგნით ეზოში ნარჩენების და ჩამონაჭრების ამოდენა ხვავები ეყარა, რომ მოძრაობა და დახერხილი მასალის გაზიდვა ძნელდებოდა. ქარხანა ისეა მოწყობილი, ისეა გაყვანილი ხელის ვაგონების ლიანდაგი, რომ ეს ნარჩენები მანქანებიდან პირდაპირ უნდა მიდიოდეს დანიშნულ ადგილზე; რატომღაც ამას ყურადღებას არ აქცევდნენ და ქრახანა ზედმეტ თანხას იხდიდა ამ ნარჩენების აკრეფა-გადატანაში. ქარხნის მთავარმა ბუხჰალტერმა ამხ. **ბ. მელაძემ** იკისრა ამ საქმის მოგვარება და განახორციელა კიდეც.

ქარხნის სამკუთხედმა სერიოზული ყურადღება უნდა მიაქციოს მუშათა მომარაგების გაუმჯობესებას. რამოდენიმე თვის წინედ ქარხნის მუშათა მომარაგება ადგილობრივ სოფლის საომხმარებლო საზოგადოებიდან რკინის გზის სამომხმარებლო საზოგადოების ხელში გადავიდა. ამ დღიდან მუშათა მომარაგება უკან და უკან მიდის. ქარხნის სამკუთხედმა გადამჭრელე ზომები უნდა მიიღოს და ეს საქმე უახლოეს დღეებში გამოასწოროს.

ქარხანას მიმდინარე წლის მეოთხე კვარტალში დიდი ამოცანა აქვს დაკისრებული; გარდა შინა ბაზრის საჭიროებისათვის დასამზადებელი მასალისა, მან უნდა დაამზადოს 4125 კუბომეტრი საექსპორტო მასალა. მართალია წლის პირველ ნახევარში ქარხანას დიდი გარღვევები ქონდა, მაგრამ მეორე ნახევარში დავალებას იგი წარმატებით შესრულებს. ამის თავდებია ქარხნის დამკვრელი მუშების ენტუზიაზმი.

ვინ არიან ეს დამკვრელი მუშები?

ქარხნის უფროსი მემანქანე **დომენტი მელია**; იგი ოცი წელიწადია აქ მუშაობს. არ ყოფილა შემთხვევა, რომ მუშაობის დროს მანქანა გაჩერებოდეს. თვალის ჩინებივით უყვლის მანქანას, იცის რომელი ნაწილი რიდის უნდა გამოსცვალოს, გაამაგროს, დაზეთოს, რომ მანქანამ შეუფერხებლად იმუშაოს.

უფროსი მექანიკოსი **სარდიონ დუნდუა**; ამასაც მეორე ათწლედი ესრულდება ქარხანაში. მან გამოიგონა მდინარიდან მორების მექანიკურად ამომტანი მოწყობილობა, რაც რამოდენიმე ათას მანეთის ეკონომიას აძლევს ქარხანას.

მექანიკოსი **პეტრე თელია**, კაცი, რომელიც თავდადებით ემსახურება; ქარხანას და იქ გაჩნდება ხოლმე, სადაც მისი დახმარება ან რჩევაა საჭირო; იგი ცდილობს თავისი ცოდნა და საქმის საყვარული ახალგაზრდებს გადასცეს.

მხერხავი **ნესტორ ფილია, კოსტა გუგუშვილი** და მუშათა მთელი კოლექტივი.

გასულ წელს, როცა ამ კოლექტივმა გაიგო, რომ მორების ჩამოცურება სვანეთიდან ძნელდება და, გეგმის შესრულებას საფრთხე მოელის, მათ გამოაცხადეს ბაგზავნეს სვანეთში მუშათა ბრიგადა 48 კაცის შემადგენლობით, რომ საქმისათვის ეშველათ.

ეს დამკვრელი კოლექტივი პარტიული კომიტეტის და მთელი სამკუთხედის ხელმძღვანელობით და, ადგილობრივ კოლმეურნეთა და ერთპიროვნულ გლეხების დახმარებით ახლაც სანმუშოდ დააყენებს მუშამბას და პარტიისა და ხელისუფლების სბრძოლო დავალებას პირნათლად შეასრულებს.

ნ. ტუმალაძე.

სატრაქტორო პარკის გამოყენების ორგანიზაციის შესახებ

შრომის და თავდაცვის საბჭოს დადგენილება

შრომის და თავდაცვის საბჭო აღნიშნავს, რომ საბჭოთა მეურნეობების და კოლმეურნეობებისათვის სახელმწიფოს მიერ მიცემული მძლავრი ტექნიკის ათვისება არადამაკმაყოფილებლადაა დაყენებული. მოწესაკოს, საბჭოთა მეურნეობების სახალხო კომისარიატს და ადგილობრივ ორგანოებს, საბჭოთა მეურნეობებს და სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებს ჯერ კიდევ არ გარდაუქმნიათ თავისი მუშაობა მსხვილი მექანიზირებული სასოფლო მეურნეობის ხელმძღვანელობის ახალ ამოცანებთან შეფარდებით.

სატრაქტორო პარკის ექსპლოატაცია უწესრიგოდაა დაყენებული, ბევრ საბჭოთა მეურნეობასა და სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებში სატრაქტორო მეურნეობის ორგანიზაციაში უპასუხისმგებლობას და უყურადღებობას შედეგად მოსდევს სატრაქტორო პარკის დაბალი ნაყოფიერება, ტრაქტორების დამტვრევა და მათი ნაადრევად გაცვეთა.

დღემდის არ არის შექმნილი ტრაქტორისტების მყარი კვალიფიკაციური კადრები, მათ შორის დენაღმის საგრძნობლადაა გავრცელებული, სუსტია დისციპლინა; შერჩევა არ ანარეკლ მოწესრიგებული, რის გამო ტრაქტორისტთა კადრები საგრძნობ წილად დანაგვიანებულია გამოუსადეგარი ელემენტებით.

სატრაქტორო პარკის რემონტი ორგანიზებულად არ არის დაყენებული. კაპიტალური რემონტი დაჩაქსულია მრავალ უკმარისად მოწყობილ სახელოსნოში და არ არის უზრუნველყოფილი ტექნიკური ხელმძღვანელობით. რემონტის ხარისხი, როგორც წესი, დაბალი დონისაა.

ტრაქტორების რემონტის და გამოყენების საქმეში 1933 წლის საგაზაფხულო თესვის, ანეულის ხვნის და მოსავლის აღების კამპანიის დროს მიღწეული გაუმჯობესება მიღებულ იქნა არა იმდენად სატრაქტორო მეურნეობის ხელმძღვანელობის მთელი სისტემის საგრძნობი გამოსწორების შედეგად, რამდენადაც პარტიული, საბჭოთა, მეურნეობა და სამოწამოძრავებელ ორგანიზაციების, სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების და საბჭოთა მეურნეობების პოლიტგანყოფილებათა ყველა ძალის ერთდროული დაჭიმვის გამო; ამან დასაბამი მისცა მუშაობის გაუმჯობესებას ტრაქტორების რემონტის გამოყენების და ორგანიზაციის საქმეში.

ყველაფერი ეს აყენებს საკითხს იმის შესახებ, რომ ძირფესვიანად გაუმჯობესდეს სასოფლო მეურნეობის მექანიზაციის საქმის ხელმძღვანელობის სისტემა ს.ს.ს.რ. მიწსახკომის, საბჭოთა მეურნეობათა სახალხო კომისარიატის, რესპუბლიკანური, სამხარეო და საოლქო სამოწამოძრავებელ ორგანოების, საოლქო ტრაქტორცენტრების, საბჭოთა მეურნეობების ტრესტების და საბჭოთა მეურნეობების და სამანქანო-სატრაქტორო სადგურთა დირექტორების მხრივ.

ყოველივე ამის მიხედვით შრომის და თავდაცვის საბჭო ადგენს:

I. ტრაქტორების მიღებისა და მოვლის შესახებ

1. დაწესდეს, რომ ყველა საბჭოთა მეურნეობაში ანალიზდეკი ინჟ.-მექანიკოსი, ხოლო სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებში ანალიზდეკი უფროსი მექანიკოსი უნდა იყოს სატრაქტორო გარაჟის გამგე; იგი სავსებით და მთლიანად პასუხს აგებს ტრაქტორების მართებული ექსპლოატაციისა და დაცულობისათვის, როგორიცაა: ცენტრალურ ბაზაში ტრაქტორების რემონტი, მიღება და მოვლა როგორც საბჭოთა მეურნეობების გაყოფილებებსა და სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების უბნებში, ისე მინდერად სამინდვრე სამუშაოთა პერიოდში ტრაქტორების შენახვის შემოწმება, საწვავი და საცხი მასალის ხარჯვა, გარაჟის მდგომარეობა და ტრაქტორის გამოყენების და ეს ბლოკადაციის დარგში ტრაქტორისტის მუშაობის შემოწმება.

2. მოისპოს სათანადო ტექნიკური შემოწმების და ოქმების შედგენის გარეშე ტრაქტორების მიღების არსებული პრაქტიკა, რომელსაც მოსდევს უპასუხისმგებლობა და უყურადღებობა. დაწესდეს, რომ თვითეული ახალ ტრაქტორს, რომელიც საბჭოთა მეურნეობასა ან სამანქანო-სატრაქტორო სადგურს ან საბჭოთა მეურნეობის დირექტორს უგზავნის მოხსენებას თვითეული ტრაქტორის გამომუშავების და დავალებათა შესრულების შესახებ.

3. ტრაქტორ - ბრიგადა ბრიგადირს და მის შემცველ თანაშემწეს ეკისრებათ ტრაქტორების ბრიგადის და მისაბმელი ინვენტარის მართვა; ამასთან ბრიგადირის ყოველი განკარგულება სავალდებულოა ტრაქტორებზე მომუშავე ყველა ტრაქტორისტისათვის, აგრეთვე მისაბმელი ინვენტარზე ყველა მომუშავისათვის.

6. თვითეულ ტრაქტორს მიეგრება 2 ტრაქტორისტი, რომლებიც მონაცვლეობით მუშაობენ. ტრაქტორზე ტრაქტორისტების მიმაგრების გაფორმება ხდება სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის ან საბჭოთა მეურნეობის დირექტორის სპეციალური ბრძანებით.

7. ტრაქტორისტებზე ტრაქტორების მიმაგრების შემდეგ ბრიგადის ყველა ტრაქტორის შენახვისა და ტექნიკური მდგომარეობისათვის უშუალო პასუხისმგებლობა სამანქანო-სატრაქტორო სადგურსა და საბჭოთა მეურნეობებში ეკისრება სატრაქტორო ბრიგადის ბრიგადირს, ხოლო თვითეული ცალკე ტრაქტორის მოვლისა და ტექნიკური მდგომარეობისათვის—მასზე მიმაგრებულ ტრაქტორისტებს. საბჭოთა მეურნეობებში განყოფილებებისათვის, ხოლო სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებში ბრიგადებისათვის ტრაქტორების გადაცემის გაფორმება ხდება სპეციალური აქტით.

8. სამინდვრე სამუშაოთა პერიოდში ტრაქტორები ინახება მუშაობის ადგილზე სატრაქტორო ბრიგადის ბრიგადირის მიერ ამისათვის ყოველ გზობაზე სპეციალურად მიჩნეულ პუნქტში. შენახვის ადგილას უზრუნველყოფილ უნდა იქნას ტრაქტორების დაცვა. კატეგორიულად იკრძალება ტრაქტორების დატოვება ხნულში.

9. საწვავი და საცხი მასალის დროიანად მიწოდებისათვის, აგრეთვე სატრაქტორო ბრიგადების ბრიგადირების მოთხოვნით ტრაქტორების ბრიგადების გასამართავად აუცილებელი ნაგნების მომარაგებისათვის დაეკისროს პასუხისმგებლობა საბჭოთა მეურნეობაში—საბჭოთა მეურნეობის დირექტორს, ხოლო სამანქანო - სატრაქტორო სადგურში — სამანქანო-სატრ. სადგურების დირექტორს.

10. ტრაქტორის მუშაობის თვითეული ცვლის დასაწყისში ტრაქტორისტი ბრიგადირის ხელმძღვანელობით გულდასმით ათვალიერებს და ამოწმებს ტრაქტორს. ყოველი ხუთდღიურში სატრაქტორო ბრიგადის ბრიგადირი პირადად სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის ან საბჭოთა მეურნეობის დირექტორს უგზავნის მოხსენებას თვითეული ტრაქტორის გამომუშავების და დავალებათა შესრულების შესახებ.

11. დაწესდეს, რომ მოტორის ნაწილობრივ დაშლასთან დაკავშირებული მომდინარე რემონტი, როგორც წესი, შეიძლება წარმოებულ იქნას მხოლოდ დახურულ სადგომში ან მოძრავ სახელოსნოებში სათანადო მოწყობილობის, მუშა-ხელის და ტექნიკური ხელმძღვანელების ყოლისას. მიწსახკომი და საბჭოთა მეურნეობების სახალხო კომისარიატი დაუყოვნებლივ შეუდგენენ მოძრავი სახელოსნოების ორგანიზაციას იმ ანგარიშით, რომ მთელი ეს მუშაობა დამთავრდეს 1933—1934 წლების განმავლობაში.

12. დაწესდეს რემონტის სახის სამი საფუძველი: მიმდინარე, საშუალო და კაპიტალური. მიმდინარე, საშუალო და კაპიტალური რემონტის კლასიფიკაცია განისაზღვროს შემდეგნაირად:

ტრაქტორების კაპიტალური რემონტი ხდება არა უადრეს ახალი ტრაქტორის მუშაობის ერთი წლის ვადისა ან კაპიტალური რემონტიდან ტრაქტორის გამოსვლის შემდეგ ერთი წლის ვადის იმ ანგარიშით, რომ კალენდარული წლის განმავლობაში სატრაქტორო პარკის ჩატარებული კაპიტალური რემონტების საერთო რაოდენობა კალენდარულ წლის დასაწყისს არსებულ ტრაქტორთა შემადგენლობის 50 პროცენტს არ აღემატებოდეს. ტრაქტორების საშუალო რემონტი წარმოებს არა უაზრეს ორისა კაპიტალურ რემონტებს შორის დროში, მიმდინარე რემონტი წარმოებს საჭიროების მიხედვით, მაგრამ ერთხელ მაინც 600 საათის მუშაობის შემდეგ.

სოფლის მეურნეობაში ტრაქტორის მუშაობის ვადა განსაზღვრის სულ მცირე მუშაობის 10 ათასი საათის რაოდენობით, რის შემდეგ რესპუბლიკის მიწსახკომის, სამხარეო ან საოლქო სამოწამოძრავებელ სამართველოს, საბჭოთა მეურნეობების სახალხო კომისარიატის რესპუბლიკანურ, სამხარეო ან საოლქო რწმუნებულის მიერ დანიშნულმა სპეციალურმა კომისიამ უნდა განსაზღვროს მისი აღდგენის ან დაწუნების შესაძლებლობა და მიზანშეწონილობა.

III. ტრაქტორისტების შესახებ

14. დაწესდეს, რომ სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების ტრაქტორისტებს ნიშნავენ საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი და სამანქანო-სატრ. სადგურის დირექტორი.

15. 1934 წლის 15 თებერვლამდე მოხდეს სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების და საბჭოთა მეურნეობების ყველა ტრაქტორისტის ხელახალი კვალიფიცირება მიწსახკომის და საბჭოთა მეურნეობების სახ. კომისარიატის ხაზით ამისთვის სპეციალურად ჩამოყალიბებული საკვალიფიკაციო კომისიების მიერ. ყველა ტრაქტორისტი მისი ცოდნის დონის მიხედვით უნდა ჩაირიცხოს პირველ ან მეორე კატეგორიაში და გამოიყოს ტრაქტორისტების ის ნაწილი, რომელიც გადაშენდებულ უნდა იქნას, ვიდრე ტრაქტორების მართვას დაიკისრებდენ.

16. თვითეულ ტრაქტორისტს, რომელმაც ვერარა საკვალიფიკაციო კომისია, მიეცეს სამანქანო - სატრაქტორო სადგურის ან საბჭოთა მეურნეობის ტრაქტორისტის მოწმობა; მოწმობის მიცემასთან ერთად, მას უნდა ჩამოერთვას ხელწერილი, რომ ორ წელიწადს მაინც იმუშავებს ამ სამანქანო-სატრაქტორო სადგურში, ან საბჭოთა მეურნეობაში, რომელმაც ტრაქტორისტი გაგზავნა გამოსაცდელად საკვალიფიკაციო კომისიაში.

17 დაეკვალოს იმ კოლმეურნეობათა გამგეობებს, რომლების წევრებიც არიან ტრაქტორისტები, ნატურალური შემოსავლის გაწაწილების დროს მთლიანად მისცენ ტრაქტორისტებს მათ მიერ გამომუშავებულ შრომა-დღეების ბიუდეთ კუთვნილი ნატურა და ფული არანაკლებ 2 მან. 50 კაპ. ფულად და 3 კილოგრამი პურისა შრომადღეში; ამასთან შემდეგში პურის და ფულის ანგარიში სამანქანო-სატრ. სადგურის დირექციის მითითების თანახმად უნდა გაესწორონ იმ კოლმეურნეობებთან, რომელთა მინდვრებზე მუშაობდენ ტრაქტორისტები.

18. დაწესდეს, რომ, დაწყებული 1934 წლიდან, ტრაქტორისტებთან ყოველგვარი ანგარიშის გასწორებას აწარმოებს უშუალოდ სამანქანო-სატრაქტორო სადგური, რისთვისაც კოლმეურნეობანი სამანქანო-სატრ.ქტორო სადგურს ტრაქტორისტებისათვის ანგარიშის გასასწორებლად აძლევენ პურს და ფულს მოცემულ კოლმეურნეობაში ტრაქტორისტების მიერ გამომუშავებული შრომადღეების რიცხვის მიხედვით, მაგრამ არანაკლებ 2 მან. 50 კაპეიკისა ფულად და სამი კილოგრამი პურისა შრომადღეში.

19. სამანქანო-სატრაქტორო სადგურებში ხვნის სამუშაოთა ანაზღაურებაში, მოხდეს დაწყებული მძრალად ხვნიდან, პროგრესიული სისტემაზე გადასვლა და დაწესდეს სტანდარტიზაციის სატრაქტორო ქარხნის ტრაქტორით რბილ მიწებზე მოხნული პირველი ჰექტარის შეფასება, დაახლოებით, 0,5 შრომადღედ, მეორესი—0,7 შრომადღედ, მესამესი—1.2 შრომა-დღედ, მეოთხესი—1,7 შრომადღედ.

სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა ხეზონში ტრაქტორის გაცდენის დროისათვის შრომადღის არავითარი დარიცხვა ტრაქტორისტისათვის არ წარმოებს.

პირველი კატეგორიის ტრაქტორისტებისათვის თვითეული ზემოდაღნიშნული შეფასება გადიდებულ უნდა იქნას შრომა-დღის ერთი მეათედით.

20. ყველა დანარჩენი სახის სამუშაოს ხაზით (თესვა, ფარცხვა და სხვ.) გამომუშავების ცვლითი ნორმის შესრულებისათვის სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების ტრაქტორისტებს დარიცხებათ 3 შრომა-დღე.

21. ხათბობის ეკონომიისათვის, ნორმების გადაკვრებით შესრულებისათვის, სასოფლო-სამეურნეო სეზონის დამლევს ტრაქტორის კარგ მდგომარეობაში ჩაბარებისათვის დაწესდეს ტრაქტორისტების დაჯილდოება. სამუშაოზე გამოუსვლელობისათვის, დაგვიანებისათვის, შემოღებულ აგრონომიულ და ტექნიკური წესების დარღვევისა და ხათბობის გადახარჯვისათვის სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების ტრაქტორისტების დაიდოდ ჯარიმა და სასჯელი, თანახმად „დებულებისა სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების ტრაქტორისტების შესახებ“.

22. სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების სატრაქტორო ბრიგადირებისათვის შრომის ანაზღაურება 1934 წლის 1 იანვრამდე დატოვებულ იქნას მათ მიერ გამომუშავებულ შრომა-დღეების რაოდენობის კვალობაზე, სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის მიერ თვეში 90 მანეთამდე დამატებით იმისდამიხედვით, თუ რამდენად წარმატებით მუშაობს სატრაქტორო ბრიგადა.

1934 წლის 1 იანვრიდან სატრაქტორო ბრიგადირ, შრომის ანაზღაურება, მათ მიერ სამანქანო - სატრაქტორო სადგურებთან დადებული ხელშეკრულების ან მათი სურვილის მიხედვით, უნდა წარმოებდეს ან არსებული სისტემის საფუძველზე, ან კიდევ მთლიანად გადაყვანილ იქნან სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების მხრით შრომის ანაზღაურებაზე და შენახვაზე ყოველთვიურად 150 მანეთის მიცემით მთელი წლის განმავლობაში (აქედან: ძირითადი გასაკვეთი 100 მანეთი და 50 მანეთი დამატება იმის კვალობაზე, თუ რამდენად წარმატებით მუშაობს სატრაქტორო ბრიგადა); მიეცეთ აგრეთვე პური მტკიცე ნორმებში ნატურალურ სახით 5 პროცენტიან ანარიცხებიდან.

23. სარემონტო ბრიგადირებისათვის შრომის ანაზღაურება მთლიანად წარმოებს სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების რესურსებიდან, თვეში 200 მანეთის განკვეთის ანგარიშით. გარდა ამისა, სასოფლო-სამეურნეო სეზონის დამლევს დამატებით მათ მიეცემთ ჯილდო მინდვრად სატრაქტორო პარკის რემონტის კარგი ორგანიზაციისა და ტრაქტორების და სასოფლო-სამეურნეო მანქანების კარგი მდგომარეობისათვის—სამანქანო - სატრაქტორო სადგურის დირექტორის შეფასების მიხედვით.

24. დამტკიცდეს ს.ს.ს.რ. კავშირის მიწსახკომის მიერ დაწესებული „დებულება სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის ტრაქტორისტის შესახებ“ და ტრაქტორის და მისაბმელი მანქანების მოვლის სავალდებულო წესები.

შრომის და თავდაცვის საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე **ვ. კუბიბიშევი.**
შრომის და თავდაცვის საბჭოს მდივნის მაგიერ **ი. ბოლშაკი.**

მოსკოვი, კრემლი.
1933 წ. 21 სექტემბერი.

თათბირი ხელოვნების საკითხებზე

გასული თეატრალური სეზონის შედეგები და თეატრების ამოცანები 1933—34 წ. სეზონში

განათლების სახ. კომისრის ამხ. ე. ბედიას მოხსენება

29 სექტემბერს ხელოვნების სასახლეში გაიხსნა თათბირი ხელოვნების საკითხებზე. თათბირის დღის წესრიგში დასმულია ორი საკითხი: 1) გასული თეატრალური სეზონის შედეგები და თეატრების ამოცანები 1933—34 წლის სეზონში; 2: მდგომარეობა მუსიკალურ ფორნტზე.

პირველ საკითხზე მოხსენება გააკეთა საქართველოს განათლების სახალხო კომისარმა ამხ. ე. ბედიამ.

ჩვენმა თეატრებმა, — სთქვა ამხ. ბედიამ,—გასული სეზონი ჩაატარეს საბჭოთა თეატრის შემდგომი ზრდის ნიშნის ქვეშ. ადგილი აქვს გარკვეულ გარდატეხას თეატრის მხატვრული ზრდის დარგში. მაგრამ მე დღეს მიღწევებზე არ შეეჩერდები, აღვნიშნავ მხოლოდ ზოგიერთ ნაკლს, რომელიც აფერხებს ჩვენი თეატრების განვითარებას.

გასულ სეზონში ზოგიერთ თეატრში ადგილი ჰქონდა ახალი დადგმების რიცხვის გატაცებას (ოპერა, თურქული თეატრი, რუსული თეატრი და ნაწილობრივ მუშაკადანშვილის სახელობის თეატრი); ჩვენი თეატრების **მეორე ნაკლია**—ახალი დადგმების მცირე რაოდენობა. რუსთაველის თეატრმა, მაგალითად, მოგვა მხოლოდ ერთი დადგმა („ინ მერანოს“), მართალია მხატვრულად და სოციალ. ტრაქტოგკის მიხედვით დიდი ღირებულების დადგმა, მაგრამ მაინც ერთი დადგმა. ამას ჩვენ დიდ ნაკლად ვთვლით.

მესამე ნაკლია ის, რომ ჩვენს თეატრებში სათანადოთ არ იყო მოცემული თანამედროვე დრამატურგი, მან ვერ დაიკავა თეატრების მუშაობაში ცენტრალური ადგილი. ეს ჩვენი თეატრების ყველაზე დიდი ნაკლია. თანამედროვე თემატიკის ასახვას თეატრში ჩვენ დიდ ყურადღებას ვაქცევთ. ამის მიხედვით ვმსჯელობთ ჩვენ იმის შესახებ, თუ რა ტემპით მიდის თეატრების მუშაობის გარდაქმნა, მათი დაახლოება თანამედროვეობასთან.

მეოთხე ნაკლია — მაყურებელთა ცუდი ორგანიზაცია თეატრების გარშემო. მაყურებლის, პირველ რიგში მუშა-მაყურებლის დარაზმვა თეატრების ირგვლივ სერიოზული პოლიტიკური ამოცანაა. აქედანვე წარმოსდგება თეატრების ცუდი მატერიალური მდგომარეობაც.

მეხუთე ნაკლია—პარტიულ მასობრივი და პროფესიული მუშამბის სრულიად არა დამაკმაყოფილებელი მდგომარეობა თეატრებში. ამის შედეგად თეატრებში ადგილი აქვს არა ჯანსაღ ტენდენციებს და წამალეულ განწყობილებას (ოპერის თეატრი).

შემდეგი ნაკლია—ცუდი სამეურნეო მუშაობა თეატრებში. ამ დარგს დღემდე არ ექცეოდა ყურადღება, უამისოთ კი დაზარალდება თეატრების სახსაკერო მუშაობა. თეატრებში ადგილი ჰქონდა გაბერილ შტატებს, ხელფასის ფონდის გადახარჯვას და სხვა.

აი ის დეფიქტები, რომლებიც უნდა გამოსწორდეს, რათა თეატრების მუშობა ავიყვანთ უფრო მაღალ საფეხურზე.

რა ამოცანები დგას თეატრების წინაშე მომავალ სეზონში?

უპირველეს ყოვლისა ყურადღება უნდა მიექცეს რეპერტუარს. სარეპერტუარო ხაზი აგებული უნდა იქნეს ისე, რომ მასში მოცემული იყოს კლასიკური ნაწარმოებები, ისტორიულ - რევოლუციური პიესები და თანამედროვე პიესები. თეატრის რეპერტუარში ცენტრალური ადგილი უნდა დაიკავოს თანამედროვე დრამატურგმა, თანამედროვე თემატიკამ. ასეთია ჩვენი პარტიის სახელოვნო პოლიტიკა. თეატრი არის სოციალისტური მშენებლობის იარაღი, მასზეს სოციალისტურად გარდაქმნის იარაღი იმ სპეციფიური საშუალებებით, რომელიც აქვს თეატრს. თეატრმა უნდა აღიგზნოს ჩვენი უდიდესი ეპოქა, რომელიც ქმნის ახალ მატერიალურ და კულტურულ ღირებულებას, ქმნის ახალ ადამიანს და ახალ ურთიერთობას მათ შორის. ამიტომ მოვითხოვთ ჩვენ თეატრისაგან ყურადღების გამახვილებას თანამედროვე თემატიკაზე.

როდესაც ჩვენ ასეთ იდეოლოგიურ მოთხოვნილებას ვუყენებთ თეატრს, არ ვიღებ

ლეიპციგის პროცესი

მოწმეების ჩვენება არ იძლევა ფაშისტებისათვის სასურველ შედეგს

ბერლინი, 28 სექტემბერი. ლეიპციგის პროცესის დღევანდელ სხდომაზე ბერლინიდან გამოწვეული არიან მთელი რიგი მოწმეები, მათ შორის რამდენიმე კაცი, რომლებიც ესაუბრებოდნენ ვან-დერ-ლუბეს. ეს საუბრებიდან ეტყობა, რომ ესაუბრებოდნენ ვან-დერ-ლუბეს რეიხსტაგისათვის ცეცხლის წაკიდების წინა დღეებში, როცა ვან-დერ-ლუბე დადიოდა საზოგადოებრივი მეურვეობის ნეიკელნის განყოფილებაში. კერძოდ, განსაკუთრებით ვრცელ ჩვენებას იძლევა ამ განყოფილების ხელძღვანელი ფრანკი. იგი სასამართლოს მოუთხრობს ვრცელ ისტორიას იმის შესახებ, რომ ვიღაც გინცე, რომელიც ტრიალებდა, თითქოს, კომუნისტ მუშებს შორის და რომელიც გამოწვეულია მოწმედ ლეიპციგის პროცესზე, რეგულარულად აწვდიდა მას, ფრანკს, ცნობებს „კომუნისტთა გეგმების შესახებ და კერძოდ განუცხადა მას, რომ რეიხსტაგისათვის ცეცხლის წაკიდების რამდენიმე დღით ადრე კომუნისტები თითქოს, ამზადებდნენ შეიარაღებულ თავდასხმას მეურვეობის განყოფილებაზე“. ამ მოწმის მთელი ჩვენება, რომელშიაც ერთი სიტყვაც არ არის ნათქვამი არც ერთ ბრალდებულზე რეიხსტაგისათვის ცეცხლის წაკიდების საქმის გამო, მიზნად ისახავს მხოლოდ იმას, რომ დაადასტუროს კომუნისტების „საშინელი გეგმების“ არსებობა.

შემდეგ სასამართლო ეკითხება მოწმე პფეიფერს, რომელიც მსახურობს ნეიკელნში—ლუდხანაში, სადაც იკრიბებოდნენ კომუნისტი მუშები. იგი ამბობს: ვან-დერ-ლუბე ზმრიად შემოდიოდა ლუდხანაში, საუბრობდა იქ. ამასთან იგი თავს ასაღებდა ჰოლანდიელ კომუნისტადო. „ტიგის“ სიტყვით, პფეიფერმა განაცხადა: „თავდაპირველად მე მივიღე ისეთი შთაბეჭდილება, რომ ვან-დერ-ლუბე კომუნისტია, მაგრამ შემდეგ ვან-დერ-ლუბემ თავისივე ლაპარაკით გაფუჭება ეს შთაბეჭდილებაო“.

განსაკუთრებული ყურადღების ღირსია შემდეგი მომენტი პფეიფერის ჩვენებისა. „ბერლინელ ტაგებლატის“ სიტყვით, პფეიფერმა აღნიშნა: მე არ დავუჯერე ვან-დერ-ლუბეს, რომ იგი კომუნისტია და მოესთხოვე მას ეჩვენებინა ჩემთვის პარტიული ბილეთი, მაგრამ პარტიული ბილეთი მას არ აღმოაჩნდაო.

ვან-დერ-ლუბეს პარტბილეთის საკითხზე ყურადღების ღირსია მეორე მოწმის, კიღიაკ პანკნინის ჩვენება. ვრცლად გადმოგვცემს რა „რეგოლაუციურ საუბრებს, რომლებიც ვან-დერ-ლუბეს, თითქოს, ჰქონდა უმუშევრებთან. საზოგადოებრივი მეურვეობის განყოფილებაში, პანკნინი აღნიშნავს; ერთ-ერთი ასეთი საუბრის დროს ვან-დერ-ლუბემ ჯიბიდან ამოიღო თავისი ქალაღლდები, მათ შორის რაღაც ფოილი წიგნაკიც. სასამართლოს თავმჯდომარის შეკითხვაზე —იყო თუ არა იგი კომპარტიის საწევრო წიგნაკი, პანკნინი უპასუხებს: „არა, მე იგი არ მინახავსო“. მაგრამ შემდგომ ჩვენებაში პანკნინი ადასტურებს, რომ ვან-დერ-ლუბე, თითქოს, უჩვენებდა ხოლმე კომპარტიის ბილეთს თავის თანამოსაუბრეებს. თავმჯდომარის შეკითხვაზე—ნახეთ თუ არა, რომ ეს იყო პარტიული ბილეთი, პანკნინი არ იძლევა პირდაპირ პასუხს, არამედ აცხადებს: „პარტიული ბილეთი უნდა ყოფილიყო წითელი წიგნაკი იყოვო“.

როგორც ვიცით, პირველ ცნობებში რეიხსტაგისათვის ცეცხლის წაკიდების და ვან-დერ-ლუბეს დაპატიმრების შესახებ ამტკიცებდენ, რომ ვან-დერ-ლუბე დაპატიმრების მომენტში იყო ნახევრად შიშველი და რომ მას ამასთან, თითქოს, აღმოაჩნდა კომპარტიის საწევრო ბილეთი. მოწმე პფეიფერის და პანკნინის ჩვენებიდან, რომლებიც მოყავს გერმანიის პრესას, ნათლად ჩანს, რომ რეიხსტაგისათვის ცეცხლის წაკიდების წინადღეებში ვან-დერ-ლუბეს არ ჰქონია პარტიული ბილეთი. ამიტომ განსაკუთრებით საინტერესო ხდება კითხვა, საიდან შეიძლება ჰქონოდა ვან-დერ-ლუბეს კომუნისტური პარტიული ბილეთი იმ მომენტში, როცა იგი ცეცხლს უკიდებდა რეიხსტაგს და საერთოდ ჰქონდა თუ არა მას ბილეთი, როგორც ამას ადასტურებდა ოფიციალური ცნობა. (ადს).

ბერლინი, 29 სექტემბერი. სასამართლოს დილის სხდომაზე ლეიპციგში დაკითხულ იქნა მოწმე-უმუშევარი ბინგე, რომელიც ერთდროს მონაწილეობას ღებულობდა უმუშევართა ლაპარაკში საზოგადოებრივი მეურნეობის ნეიკელნის განყოფილებაში. ბრალმდებელთა კონცეპციის თანხმად. სწორედ ამ საუბრების დროს გადებულ იქნა „ხიდი“ ვან-დერ-ლუბესა და კომპარტიას შორის. პოლიციელთა მოხსენებებში, რომლებიც წაკითხულ იქნა სასამართლეში, დანამდვილებით იყო ნათქვამი; უმუშევართა საუბრების დროს ლაპარაკი იყო იმაზე, რომ საჭიროა რეიხსტაგისა და სახლისათვის ცეცხლის წაკიდება, მოიერიშეებისათვის ბენზინის გადასხმაო და სხვ. მაგრამ ამ „ხიდის“ გადების ცდა მარცხით დამთავრდა, უკვე უმუშევარ ცახოვის გუშინდელ ჩვენებებთან დაკავშირებით, ისეთივე ბედი ეწვია უმუშევარ ბინგეს ჩვენებებსაც. ვოლფის საგენტო შემდეგნაირად გადმოგვცემს ბინგის დაკითხვის შინაარსს:

თავმჯდომარე: თქვენ იცით, ბრალი გედებათ იმაში — ამის შესახებ გვიამბო პანკნინმა — რომ მონაწილეობას ღებულობდით ლაპარაკში და ამასთან განსაკუთრებით მკაცრი ფორმით?.

ბინგე უარყოფს ამას.

თავმჯდომარე: თქვენ თითქოს განაცხადეთ: ცახოვი ძალიან რბილი კაცი იყო და ყველა რომ ასეთი ყოფილიყო, მაშინ არაფრის გაკეთება არ შეიძლებოდა.

ბინგი აცხადებს, მე ეს არ მითქვამსო.

თავმჯდომარე: მოწმე პანკნინმა ფიცის ქვეშ დაადასტურა, რომ თქვენ მას, შემდეგ, [illegible] ცახოვმა განაცხადა, საჭიროა საზოგადოებრივი შენობების დაწვაო, დასძინეთ [illegible] — ჩვენ არ გვჭირდება არც რეიხსტაგი და არც სასახლეო. შემდეგ თქვენ განაცხადეთ, მოიერიშეებს ბენზინ, უნდა [illegible] და ცეცხლი წაუკიდ[illegible].

ბინგე: ეს უხეში სიცრუეა.

თავმჯდომარე კითხულობს პანკნინის [illegible] ვან-დერ-ლუბეს ყველა განცხადებს საზ[illegible]ერივი მეურვეობის განყოფილებაში წარმოებულ ლაპარაკის შესახებ. ბინგე კატეგორიულად აცხადებს: ამის შესახებ არაფერი არ ყოფილა ნათქვამი, არაფერი არ გამიგონია და საერთოდ ერთი სიტყვითაც არ დავლაპარაკებივარ ვან-დერ-ლუბესო.

თავმჯდომარე: მაგრამ თქვენს წრეში [illegible] რაღაცაზე მაინც იყო ლაპარაკი? რაზე ლაპარაკობდით იქ?

ბინგე: ლაპარაკი იყო მხოლოდ იმაზე, რამ ნამდვილად ამის თქმა მე არ შემიძლია. ვინაიდან საზხდრო სამსახურის შემდეგ ცოდდ მესმის.

პარგად მოფიქრებული პოლიტიკური ნაგიჯი

ჩეხია-სლოვაკიის პრესა მოსკოვიდან გერმანელი კორესპონდენტების გაძევების შესახებ

პრაგა, 27 სექტემბერი. ჩეხია-სლოვაკიის პრესა ეროცლად აშუქებს მოსკოვიდან გერმანელი კორესპონდენტების გაძევების ამბავს. დანშაგენ რა საბჭოთა კორესპონდენტებია მიმართ გერმანიის ხელისუფლების მოქმედებას, გაზეთები საბჭოთა მთავრობის ღონისძიებებს ბუნებრივად ცნობენ. „პრაგერ ტაგებლატი“ აღნიშნავს: ეს საბჭოთა კავშირის ისტორიაში ერთად ერთი პროცენდენტია. საქმე ეხება კარგად მოფიქრებულ პოლიტიკურ ნაბიჯს, ვინაიდან თითონ გერმანელი კორესპონდენტებისათვის არავითარი საყვედური არ გამოუცხადებიათო.

„ყოველდღიური თავდასხმები საბჭოთა მოქალაქეებზე, დიპლომატიურ პირებზეც კი, ისეთსავე ხასიათს ატარებენ,—წერა გაზეთი,—როგოროც ის ინკინდენტები, რომლებსაც იწვევენ სხვის ტერიტორიაზე ნაციონალ - სოციალისტების თავდასხმები და გვიჩვენებენ, რომ გერმანიას უკვე არ ძალუძს შეუღოცოს მის მიერვე გამოწვეულ სულებს“. „გერმანიის იმ იზოლაციის დროს, რომელიც ახლაც გრძელდება, საბჭოთა მთავრობის ღონისძიებანი,—ამბობს შემდეგ გაზეთი,—ახალი მნიშვნელოვანი ნაბიჯია, რასაც არ შეიძლება შედეგები არ მოჰყვესო“ (ადს).

ამხ. კარახანი სპარსეთში

თეჰერანი, 30 სექტემბერი. როგორც ფეჰლევიდან იუწყებიან, გეგი „ფომინთან“ ერთ ჩავიდა ამხ. **კარახანი,** რომელსაც ნათესაგდგურში შეხვდენ საბჭოთა კავშირის სრულუფლებანი წარმომადგენელი სპარსეთში ამხ. **პასტუხოვი,** სპარსეთის მთავრობის წარმომადგენელები, გენერალის პროვინციის გენერალ-გუბერნატორი, ფეჰლევის გუბერნატორი, ადგილობრივი ხელისუფლება, საბჭოთა კონსულები და ვიცე-კონსული, საბჭოთა სკოლა, საბჭოთა სამეურნეო ფაბრანნაციების და საბჭოთა კოლონიის წარმომადგენლები. ნათესაგდგურში დაყენებული იყო სპეციალი ყარაული. სპარსეთის მთავრობის წარმომადგენლებმა და ამხ. კარახანმა ერთმანეთს მიმართეს მისასალმებელი სიტყვებით, რის შემდეგაც ამხ. კარახანმა დაათვალიერა ახალი სანაპირო ქალაქი, ფეჰლევის ნავთსადგური, მთავრობის დაწესებულებანი. სპარსეთის თეგზის საჩუქაოები და ელექტრო საბჭოთა სკოლის და საავადმყოფოს. ფეჰლევის ნავთსადგურის დასათვალიერებლად კატერით გემგზავრების შემდეგ ძილანის გენერალ-გუბერნატორმა ამხ. კარახანი მიიწვია საუზმეზე, რის შემდეგაც ამხ. კარახანი გაემგზავრა ყაზვინში. ყაზვინში გემგზავრებისას გზაში ამხ. კარახანი ესტუმრა საბჭოთა გენერალურ კონსულს რეშტში (ადს).

ღარეგბკომის ხუთი წელი

საზეიმო სხდომაზე

სოციალურ უზრუნველყოფის სახ. კომისარის კაბინეტში თათბირზე რამდენიმე კაცი შეიკრება. გადასწყვეტი იყო დიდი და საჭიროროტო საკითხი, რომელიც რამდენიმე ათეულ და შეიძლება ასეულ ათას კაცს ეხებოდა. მოკლედ, ამ თათბირს უნდა გამოეხახა ისეთი საშუალებები და შემუშავებინა ისეთი ღონისძიებები, რომ ღარიბ ქართველ ებრაელთა მასები გამოეყვანა წარსულის უყურადღებოთ ბით შექმნილი წყდებადიდან და ჩაყენებინა სოციალიზმის მშენებელთა რიგებში.

ასეთი იყო პროლეტარული რევოლუციის ხელმძღვანელის— კომუნისტური პარტიის დავალება. ლენინური ნაციონალური პოლიტიკის მოთხოვნილება. და თათბირმაც გადაწყვიტა: „ჩამოყალიბებული იქნეს სახ. სოციალური უზრუნველყოფის სახ. კომისარიატთან საქართვ. ღარიბ ებრაელთა დამხმარე კომიტეტი, რომელმაც საწარმოო შრომაში ღარიბ ებრაელთა ჩასაბმელად უნდა მოაწყოს—საფაბრიკო-საქარხნო სკოლების ტიპის საწარმოები, მიიღოს პრაქტიკული ზომები. ებრაელთა კულტურული ჩამორჩენილობისა და ძველი პატრიარქალური ყოფაცხოვრების ნაშთების ლიკვიდაციისათვის და ხელი შეუწყოს ღარიბ ებრაელთა მასების საყოფაცხოვრებო მდგომარეობის გაუმჯობესებას“.

ეს სამი ძირითადი ამოცანა დაეკისრა ღარიბ ებრაელთა დამხმარე კომიტეტს (ღარებკომს), ამ ამოცანების შესასრულებლად ახლად ჩამოყალიბებულ კომიტეტს სჭირდებოდა სახსრები მუშაობის დასაწყებად საჭირო ოთახი და მატერიალური ბაზა. სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატმა კომიტეტს გადასცა 400 შენეთი და ამით უნდა დაეწყოთ მუშაობა. საჭირო იყო დიდი ენერგია, მონდომება და თავდადება, რომ კომიტეტი წელმი გაძარცულიყო და კულტურულად ჩამორჩენილ ღარიბ ებრაელთა მასებში სათანადო მუშაობა გაეჩაღებინა.

ის მოხდა 1928 წლის ოქტომბრის დამდეგს. სწორედ მაშინ, როდესაც საბჭოთა კავშირის გამარჯვებული მუშათა კლასი ახლოვდა პირველი ხუთწლიანის ოპტიმალური ვარიანტს, როცა იგი სოციალისტური მშენებლობის გიგანტური გეგმების შესრულებლის ფენაზე ადგა. მაშინ განსაკუთრებული მხრშენელობისა იყო მშრომელთა ახალ ახალი ნასების ჩაბმა ამ გეგმების შესრულებაში, ეს კიდევ უფრო ამტკიცებდა შუშათა კლასის გამარჯვების რწმენას. 4 წელიწადში ხუთწლედის შესრულების რწმენა.

ამჟამად, ღარებკომს უკვე აქვს 136 საწარმო. ამ საწარმოებში მუშაობს 3.823 მუშა და ბატრა მიმდინარე წლის გათვალწინებაში საქ. სახალხო მეურნეობას მისცემენ 16.670.000 მანეთის პროდუქციას. პირველი ხუთწლედის ოთხწელიწადში შესრულებისათვის მეგბეძოლთა არმიას, ორგანიზებულმა მშრომელმა ებრაელობამ 1470 კვალიფიციური მუშა შისცა. ღარიბ ებრაელთა შორის კულტურულ-აღმზრდელობითი მუშაობისთვის კომიტეტმა დახარჯა 1.154.000 მანეთი, წერა-კითხვის უკოდინარობის სალიკვიდაციო პუნქტებში გატარებულ იქნა 6.154 კაცი, ებრაელთა მოსახლეობის რაიონებში გახსნეს ახალი სკოლები და სხვ.

30 სექტემბერს სახ. ღარიბ ებრაელთა მასებმა დიდი ზეიმით აღნიშნეს ამ კომიტეტის მუშაობა. ამხ. ლ. ბერიას სახ. ებრაელთა კულტურის მშვენიერად წოწყობილი სასახლის დარბაზები გაიჭედა. მშრომელი ებრაელებით საზეიმო სხდომა ვახსნა მისმა ხელმძღვანელმა და ერთ-ერთმა დამაარსებელთაგანმა—**ამხ. ლიფეკკიმ.** ამხ. ლინეცკის წინადადებით სხდომამ აირჩია სამმანი და სამანო პრეზიდიუმი. მეუხარე ტაშით და ოვაციებით ეზეიმდენ მშრომელი ებრაელები ,,ალტიერ პრეზიდიუმში—**ამხ. ტალინინს, მოლოტოვს კალინინს ვოროშილოვს ორჯონიკიძეს, კაგანოვიჩს, რუდუტაკს,** ბერიას, **ფ. მახარაძეს, გ. მგალობლიშვილს,** ტელ **მანნს,** აღნიშნულის და სხვ. არჩეკს.

საქ. კ.პ. (ბ) ცეკას სახელით მისასალმებელი სიტყვით გამოვიდა საქ. კ.პ. (ბ) ცეკას მდივანი **ამხ. გ. ყურულაშვილი.**

—ჩვენი მიღწევა აქეს დღეს,—თქვა ამხ. ყურულაშვილმა ღარებკომს მის სა-წარმოო საქმიანობაში. მომავალში ეს ხუთ ამობა კიდევ უფრო უნდა გაძლიერდეს გაკილებით მეტი ყურადღება მიექცეს ქმრომელ ებრაელთა შორის კულტურულ აღმზრდელობითი მუშაობის შემდგომ გაძლიერებას. კომუნისტური პარტია მზადაა ყველა საშუალებით ხელი შეუწყოს მშრომელ ებრაელთა კულტურულ-ეკონომიურ განვითარებას. მამ, ასე—წინ, ახალი გამარჯვებისაკენ, ახალი მიღწევებისაკენ!

მეუხარე ტაშმა დაფარა ამხ. ყურულაშვილის უკანასკნელი სიტყვები.

საქ. ცაკისა და საკომბაჭის სახელით მისასალმებელი სიტყვით გამოვიდა **ამხ. ვ. ვაშაკიძე.**

სიტყვებით გამოვიდა საქ. კ.პ. (ბ) ტფილისის ორგანიზაციის 26 კომუნ. სახ. რაიონული კომიტეტის სახელით —**ამხ. ხ. ტრდატიანი** საქ. მსუბუქი მრეწველობის სხ. კომისარიატის სახელით— **ამხ. ა. კელანდაძე,** საქ. მეწისის სახელით **ამხ. მ. მარკმანი,** კულამის მშრომელ ებრაელთაგან **ამხ. ბათარაშვილი,** ქუთაისის მშრომელ ებრაელთაგან **ამხ. ელიგულაშვილი,** კოოპ. და სახკაქ. მუშ. პოოფკავშირიდან **ამხ. თურქია,** საქ. კ.პ. (ბ) ტფ. ორგანიზაციის ლენინგრადიდან **ამხ. დოლიძე,** ღარებკომის ტფილისის საწარმოთაგან—**მუშა ამხ. მორდეხაშვილი** და სხვ.

დასასრულ, ამხ. ლინეცკიმ გამოაქვეყნა, ღარებკომის საწარმოებში მომუშავე იმ დამკვრელი მუშების სია, **რომლებიც** საწარმოო გეგმების შესრულებისა და ბაუდადებული მუშაობისათვის დაჯილდოებული არიან. სულ დაჯილდოებულია 123 მუშა, 12 საწარმოთა ხელმძღვანელი და ღარებკომის სხვადასხვა განყოფილებების 15 მუშაკი.

სხდომის დამთავრების შემდეგ გაიმართა კონცერტი ებრაელთა კულტურების ძალებით.

ᲙᲘᲠᲙᲘ

სეზონის გახსნა

28 სექტემბერს გაიხსნა ტფილისის საველმწიფო ცირკის სეზონი. სეზონის გახსნაა წინ უძღოდა ფართო რეკლამა. არ შეიძლება ითქვას, რომ ეს რეკლამა ნაწილობრივ მაინც არ შეეფერებოდეს სინამდვილეს. პირველი პროგრამა არ არის ცუდათ შედგენილი, თუმცა ახალი მასში ძალიან ცოტა.

უპირველეს ყოვლისა. მაყურებელს თეალნი ეცემა ნომრების ეროფერენება. პროგრამის 90 პროც. აკრობატიკას უჭირავს. აკრობატიულ ნომრებს შორის არის რამდენიმე ახალი და ფრიად საინტერესო ნომერი, დანარჩენი საკმაოდ მოძველებულია. ტფილისისათვის ამ ახალ ნომრებს შორის პირველ რიგში აღსანიშნავია **სამი გედალი.** მათ ეკვილიბრისტულ ვარჯიშობაში ჩანს მაღალი ხარისხის ოსტატობა. საყურადღებოა „საკადრო ტორნირი“, რომელიც თავის ეფექტიურობით იტაცებს მაყურებელს.

დანარჩენ ნომრებიდან საინტერესოა ეელოფიგურისტები **შირტო,** ჰაერში მოვარჯეშენი ოთხი **კოლდო** (ეს ნომერი არა ერთხელ უნახავს ტფილისს **დონატოს** ჯგუფის შესრულებაში), **ნ. ნიკიტინ** თავის ცხენებით და ახალგაზრდა აკრობატები **ანლოვები.** ის, რასაც ეს უკანასკნელები აკეთებენ, არ არის ახალი, მაგრამ ახალია ის სიმარდე და მოკნილობა, რომლითაც სძლევენ რთულ აკრობატიულ ტრიუკებს 16 წლის და 10 წლის ახალგაზრდები.

დასასრულ, ჩვენ გვინდა შევეხოთ ცირკში ქართულ „სატირიკოსებს“ **ბენია** და **ბეშტიას.** თქმა არ უნდა, ცირკის გაიროვნება, საცირკო ხელოვნების მშობლიურ ენაზე მიწოდება მშრომელთა მასებისათვის აუცილებელია, მაგრამ ის, რასაც ჩვენ ვხედავთ ამ მიმართულებით ტფილისის ცირკში ვერავითარი შემოქმედებაში ვერ უპასუხებს ამოცანას. ეს, უკაცრავად პასუხია, სატირიკოსები თავისი უკბილო იუმორით მხოლოდ აღიზიანებენ მაყურებელს. არც ეს ტყვიერი მასალა, არც მისი მიტანა მაყურებლამდე არ ფარავს თავის სუსტ[illegible]ებს. ამ ნომრის სრულიად მოხსნით პროგრამიდან

მზადდება ქართული საბჭოთა დიდი ენციკლოპედიის

პირველი სამი ტომი

1934 წლის იანვარში დაიწყება პირველი დიდი ქართული საბჭოთა ენციკლოპედიის ბეჭდვა. პირველ კვარტალში დაბეჭდილი და გამოცემული იქნება ენციკლოპედიის სამი ტომი ქართული ალფაბიტის პირველ სამ ასოზე (ა, ბ. და გ-ზე).

სულ ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია, რომელშიაც შეტანილია, როგორც ძველი, ისე ახალი ქართული სიტყვებისა და თერმინების განმარტება, გამოცემული იქნება 40 ტომად.

ენციკლოპედიის გამოცემას ხელ მძღვანელობს მარქსიზმისა და ლენინიზმის ინსტიტუტი. მთავარ რედაქტორად დანიშნულია **ამხ. მ. ტოროშელიძე.** ენციკლოპედიის მსწავლულ მდივნებად **პროფ. ს. ყაუხჩიშვილი** და **პ. ინგოროყვა.**

ᲙᲘᲠᲙᲘ

სეზონის გახსნა

სახ. ოპერა

5 ოქტომბერს	6 ოქტომბერს	7 ოქტომბერს
1 აბონ. 1 წარ	მე-3 აბონ. 1 წ.	მე 5 აბონ. 1 წარ.
აბესალომ და ეთერი	**ᲪᲝᲡᲙᲐ**	**ᲩᲘᲝ-ᲩᲘᲝ-ᲡᲐᲜ**

დაიწყო მესამე მორიგი გადასახადის მიღება ყველა აბონემენტებზე, დღისით 11-დან 2 საათამდე, საღამოთი 6-დან 8 საათამდე.

„სოიუზტრანსი“-ს

საქართვ. დირექციის საქარხნო-საფ. მოწყობილობის ავტო-სკოლა

რეორგანიზაციის შედეგად აწყარეოებს მოწყობილობა 1933/34 წლის საუკეთესოდ ბოლოდ მიღებას.

არის ქართული და რუსული სექტორი.

სკოლაში მიიღებიან ორივე სქესის მსმენელნი 15—19 წლამდე.

განცხადებასთან დართულ უნდა იქმნეს დედნებში: ა) მეტრიკული ამოხაწერი, ბ) განათლების მოწმობა, გ) შემომსვლელის და მისი მშობლების პირადი ხელწერილი, რომ ისინი არ არიან მოკლებულნი საარჩევნო ხმის უფლებას, დ) დამადასტურებელი დოკუმენტი შემომსვლელის და მისი მშობლების სოციალური მდგომარეობის შესახებ. ე) ჯანმრთელობის დამადასტურებელი ცნობა, ვ) შემომსვლელის მიერ ხელმოწერილი სამი ფოტოგრაფიული სურათი.

დაწვრილებითი ცნობების და განცხადებათა მიღება ყოველ დღე (გარდა გამოსასვლელი დღეებისა) **10 ოქტომბრამდე** დილის 9—3 საათამდე.

მეცადინეობა დაიწყება 15 ოქტომბერს.

მისამართი: საბურთალო ლენინის ქ. № 85—ავტო სკოლა.

2—1 ნ. 363 **ᲓᲘᲠᲔᲥᲪᲘᲐ.**

„სოიუზტრანსი“-ს

ტფილისის ავტო-სკოლა

წინადადებას აძლევს

ავტო-სკოლის ყველა ყოფილ თანამშრომლებს და მოწყობილობას

გამოცხადდნენ

ანგარიშის და სესხების ობლიგაციების მისაღებად **ა-წ. 10 ოქტომბრამდე.**

ამ ვადის შემდეგ არავითარი პრეტენზიები მიღებული არ იქნება და ობლიგაციები-კი გადაეცემა შემნახველ სალაროს შესანახად.

2—1 ნ. 354 **ᲓᲘᲠᲔᲥᲪᲘᲐ.**

ᲙᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲓᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲠᲔᲜᲯᲐᲠᲘ

9 სექტემბერს, საღამოს 8 საათზე, საქ. კ.პ (ბ) ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘ საქ. კომკავშირის ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲗᲜ ᲔᲠᲗᲐᲓ ᲘᲬᲕᲔᲕᲡ ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚ ᲗᲐᲗᲑᲘᲗᲘᲡ.

დღიუსერეგი: **„შემოდგომა-ზამთრის პოლიტსწავლებისათვის კომკავშირის მომზადების შეახებ“.** ᲛᲝᲛᲮᲡᲔᲜᲔᲑᲚᲘᲐ **ამხ. ᲒᲘᲝᲠᲒᲘᲫᲔ.** თათბირზე მოწვეულნი არიან საქ. კ.პ. (ბ) ტფილისის კომიტეტი და კომკავშირის ტფ. კომიტეტი, პარტიისა და კომკავშირის ტფილისის რაიკომები, ქუთაისის, ზესტაფონის, თიანეთის, გორის, თელავის, გურჯაანის, ლაგოდეხის, აბაშის და ოუშეთის პარტიისა და კომკავშირის რაიკომები; სამხრეთ-ოსეთის პარტიისა და კომკავშირის საოლქო კომიტეტები, აჭარისტანის და აფხაზეთის კომკავშირის საოლქო კომიტეტები, წალკის, ოზურგეთის, სამტრედიის, ზუგდიდის, სენაკის, ხტალინინის, ახალქალაქის, ტოლოშის, ხიდისელის, ბორჩალოს, ახალციხის, ალბულაღის და ბაშკეჩეთის კომკავშირის რაიკომები.

საქ. კ.პ. (ბ) ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘ.

—:—

საქ. კ.პ. (ბ) ა.-კ. საკონტროლო კომისიის პარტკოლეგიაში ამხ. გლაძეძესთან (რუსთ. პროსპ. № 24, მე-2 სართული, ოთახი № 6) 3 ოქტომბერს დილის ათ საათზე გამოწვეულნი არიან შემდეგი ამხანაგები: სიმონ ალექსანდრეს ძე ვოლკოვი, ვლადიმერ გარსეევის ძე ბოლოტოვი და ელისეი ეასილის ძე გავრილიჩევი.

9 ოქტომბერს ხალამოს 7 საათზე საქ. კ.პ. (ბ) ტფილისის კომიტეტის პარტკაბინეტში (საბჭოთა ქ. № 50, მესამე სართული), შეხვდება ამხ. ეფიმოვის მოხსენება თემაზე: „ლენინური ეტაპი დიალექტიკური მატერიალიზმის განვითარებაში“. პროგრამა-დისკუსია და პროკლამაციების ხელმძღვანელთა დასწრება (ადალდებულია).

ᲗᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ

1933—34 წლის სეზონი.

ᲓᲐᲡᲘᲡ ᲨᲔᲛᲐᲓᲒᲔᲜᲚᲝᲒᲐ (ალფაბეტით)

სოკრანო: ო. გ. გილბერტი, ე. ა. გოსტენინა, დემენტიევა, ა. ი. ეუოვა[illegible]კაია (დამსახ. არტ.), მ. ი. ზაკრევსკაია, გ. ლოლუა, ვ. მალკოვა, ნ. ვ. მახოიეკაია, ო. ს. ხინუა, გ. ნავროზაშვილი, თ. ნიკოლაძე, ვ. ნიკიტინა, ბ. ნ. ნეიმახი, ო. პ. რომანოვა, ნ. ფირალოვა, რადომ[illegible]კაია, ე. სოხაძე, სედიხი, ო. სერგეევა, ნ. თოიძე

მეცო-სოკრანო: მ. ბალდასაროვა, ს. გოძიაშვილი, ფატმან ძუნტაროვა, ი. ა. პრეისი, ა. სტეპანიანი, მ. სუნიშვილი, ტ. ი. ხუთაროვა, თ. ცაგაოელი, ნ. ა. ცომაია

ᲢᲔᲜᲝᲠᲔᲑᲘ: ანსიმოვი, დ. გ. ბადრიძე, ვ. ი. ბელსკი, გ. გერმეკაშვილი, გ. ჯანაშია, მ. ყვარელაშვილი, ი. ლ. კავსაძე (დამს. არტ.), ვ. ქაშელი, ნ. ქუმსიაშვილი, ბ. კორინთელი, შ. ქუთათელაძე, ი. პ. მოლჩანოვი, ს. ი. პოლიანოვი, როლანდი, შ. სანაია, გ. სვანიძე

ᲑᲐᲜᲔᲑᲘ: მ. გაბაშვილი, ა. დემიანენკო (დამს. არტ.), ლ. ნ. ისეკაი „ „, შ. მამაცაშვილი, ე. ლ. სუზდოლსკი, ვ. შარაშიძე, ვ. შაპოშნიკოვი, ვ. ხომასურიძე

ᲠᲔᲟᲘᲡᲝᲠ-ᲓᲐᲛᲓᲒᲔᲚᲜᲘ: სანდრო ხამეტელი, სანდრო ინაშვილი (დაძს. არტ.), მ. გ. კალიაშვილი, ი. მ. ლაპიცკი, ნ. ვ. სმოლინი, ა. რ. წულუკიძე

ᲓᲘᲠᲘᲟᲝᲠᲔᲑᲘ: ა. ი. გველესიანი, ევგენი მიქელაძე, ი. პ. ფალიაშვილი (სახ. არტ.)

ᲐᲡᲘᲡᲢᲔᲜᲢᲔᲑᲘ: შ. აზმაიფარაშვილი, ი. თავ.-ორთელაძე

ᲑᲐᲚᲔᲢᲛᲔᲘᲡᲢᲔᲠᲘ ვ. რ. გამსახურდია

ᲛᲮᲐᲢᲠᲔᲑᲘ: ს. ვირსალაძე, პ. ი. სოკოლოვი, ი. მ. ხვოსტოვი

ᲮᲝᲠᲛᲔᲘᲡᲢᲔᲠᲔᲑᲘ: კაპულსკი, პ. პ. ფალიაშვილი

ქართ. ოპერების ქორეოგრაფი დ. ჯავრიშვილი

რეჟისორი-ადმინისტრატორი ა. ი. გველესიანი.

ᲠᲔᲞᲔᲠᲢᲣᲐᲠᲘ

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲙᲝᲛᲞᲝᲖᲘᲢᲝᲠᲔᲑᲘ: დ. არაყიშვილი (სახ. არტ.)—შოთა რუსთაველი, მ. ბალანჩივაძე—თამარ ცბიერი, ან. ბალანჩივაძე—არსენა, ვ. დოლიაძე—ქეთო და კოტე, დ. კილაძე—ბახტრიონი, ზ. ფალიაშვილი (სახ. არტ.)—აბესალომ ზ ეთერი, დაისი

ᲠᲣᲡᲘ ᲙᲝᲛᲞᲝᲖᲘᲢᲝᲠᲔᲑᲘ: ბოროდინი—თავადი იგორი, დორგომიჟსკი—ა ლ ი, მუსორგსკი—ბორის გოდუნოვი, ხაპრავნიკი—დუბროვსკი, რიმსკი-კორსაკოვი—სნეგუროჩკა, „ „—მეფის საცოლე, ჩაიკოვსკი—ევგენი ონეგინი, „ „ ბიკის ქალი, „ „ მაზეპა, ჩერევიჩკი;

ᲔᲕᲠᲝ�პᲘᲣᲚᲘ ᲙᲝᲛᲞᲝᲖᲘᲢᲝᲠᲔᲑᲘ: ბიზე—კარმენი, ვერდი—ოტელო, აიდა, რიგოლეტო, ტრავიატა, ტრუბადური, ჰუნო—ფაუსტი, დონიცეტი—დონ პასკვალე, ლეონკოვალო—ჯამბაზები, მეიერბერი—აფრიკელი ქალი, ჰუგენოტები, მასენე—ვერტერი

ᲝᲠᲙᲔᲡᲢᲠᲘᲡ ᲨᲔᲛᲐᲓᲒᲔᲜᲚᲝᲒᲐ—64 ᲐᲠᲢᲘᲡᲢᲘ.

ᲒᲣᲜᲓᲘᲡ	„	62 „
ᲑᲐᲚᲔᲢᲘᲡ	„	60 „

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲓᲐᲓᲒᲛᲔᲑᲘ

ᲐᲠᲡᲔᲜᲐ, ᲑᲐᲮᲢᲠᲘᲝᲜᲘ, ᲐᲘᲓᲐ, ᲒᲝᲠᲘᲡ ᲒᲝᲯᲣᲜᲝᲕᲘ, ᲝᲗᲔᲚᲝ, ᲔᲕᲒᲔᲜᲘ ᲝᲜᲔᲒᲘᲜᲘ, ᲙᲝᲠᲜᲔᲚᲘᲐ ᲯᲐᲠᲘᲡ.

ᲒᲐᲚᲔᲠᲘᲐ—წითელი ყაყაჩო, დამ გლიერი—ესმერალდა, ფემელიდი—კარმანილა, იანოვსკი—ფარანჯა

ᲛᲝᲠᲐᲪᲘᲡ ᲛᲔᲡᲐᲠᲔᲑᲘ: ᲛᲔᲡᲐᲠᲔᲑᲘ ᲐᲠᲘᲡᲢᲝᲜᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲬᲘᲠᲔ